

Mengšan

Glasilo Občine Mengeš
oktober 2023, letnik XXX, številka 9

**S prenovljeno Slovensko cesto se razvijamo
v sodobno in prijetno mesto**

**Intervju: Hvala Primož Cimerman, hvala
Škofljica!**

**Branko Lipar: Izobraževanje stane dosti
denarja, a enako velja za nevednost**

**Anketa: Bralke in bralci Mengšana
o Mengšanu**

Isčete dobro avtosolo?

RAZLIKA SE IMENUJE

RETOS

1993

GARANCIJA 100% na zadovestnost

AKTUALNI TERMINI TEČAJEV

SOLO VOŽNJE

- TEČAJ CPP kat "BE" (avto prikolica) 18.10.2023 ob 16.00 uri
- TEČAJ PRVA POMOČ 19.10.2023 ob 16.00 uri
- TEČAJ CPP kat "C" (tovornjak) 23.10.2023 ob 17.00 uri
- TEČAJ CPP kat "CE" (tovornjak + prik.) 25.10.2023 ob 16.00 uri
- TEČAJ CPP kat "B" (avto) 06.11.2023 ob 16.00 uri **NOVO! SEDAJ TUDI ONLINE**
- TEČAJ CPP kat "A" (motor) 20.11.2023 ob 16.00 uri
- TEČAJ ZA VODITELJA ČOLNA zbiramo prijave
- IZPIT ZA TRAKTOR zbiramo prijave
- TEČAJ VARNE VOŽNJE (izbris točk) zbiramo prijave
- TEČAJ VARNE VOŽNJE (mladi vozniki) zbiramo prijave
- TEČAJ za viličar, TGM, Varstvo pri delu zbiramo prijave

040-758-000 Jasna

SPEAK UP^e

SKUPINSKE IN INDIVIDUALNE INŠTRUKCIJE MATEMATIKE IN KEMIJE

<https://speakup.si/instrukcije/>

info@speakup.si
041 986 501
Trdinov trg 14, Mengeš

H_2O

$P = \frac{a \cdot h}{2} = \frac{a^2 \sqrt{3}}{4}$

$P = \frac{1}{2} a \cdot h = \frac{a^2 \sqrt{3}}{4}$

ŠOLSKI SKLAD OŠ MENGEŠ

VABIMO VAS
na tradicionalno dobrodelno prireditev

Sonce za vse

v sredo, 15. novembra 2023,
ob 18.30 v Kulturnem domu Mengeš.

Pripravljamo pester program z zanimivimi gosti.

Hvala, ker boste z obiskom prireditve podprli delovanje šolskega sklada.

Vsa zbrana sredstva bomo namenili za pomoč učencem iz socialno ogroženih družin.

Rok Posavec s. p.
GSM: 031 470 724
montazaposavec@gmail.com

montazaposavec
interior inženiring

- svetovanje, izmera in montaža notranjih vrat
- prodaja in montaža vseh vrst kljuk za vrata (enodelnih, deljenih, varnostnih)
- Dodaten **6 % popust** na nakup + montažo notranjih vrat in podbojev

Akcija - ob naročilu več kot 7 vrat,
vam vsako 4. kljuko podarimo!

lipbled.
Pesem gozda v vašem domu!

Občina MENGEŠ

URADNE URE:

ponedeljek: 8.00-12.00 in 13.00-15.00
sreda: 8.00-12.00 in 13.00-17.00
petek: 8.00-13.00

KAZALO

Uvodnik	3
Občina	4
Osrednji intervju	8
Mengeški utrip	12
Loka pri Mengšu	22
Topole	24
Zanimivo	27
Mnenje	30
Šport	32
Zahvale	35
Anketa	36
Nagradna križanka	38

Ustvarjalnost mladih in starejših

SODELUJTE V MENGŠANU

Priporočila za nenaročene prispevke o dogajanju v občini Mengeš: članki morajo biti opremljeni s polnim imenom in priimkom, naslovom avtorja in dopisano telefonsko številko, na kateri je mogoče preveriti avtentičnost. Uredništvo si v skladu s svojo uredniško politiko in prostorskimi zmožnostmi pridržuje pravico do objave ali neobjave, krajšanja, spreminjanja, povzemanja ali delnega objavljanja nenarocenih prispevkov. Nenaročeni prispevki se ne honorirajo. Treba jih je oddati v formatih .doc brez oblikovanja, vnesenih fotografij in grafik. Digitalne fotografije (vsaj ena je obvezna k vsakemu članku) pošiljajte kot samostojne datoteke v formatu .jpg, in velikosti vsaj 1 Mb. V besedilu dopišite stavek o vsebini fotografije in navedite avtorja. Dolžina prispevkov je lahko največ 1.500 znakov s presledki, v vsakem primeru pa je priporočljiv dogovor z urednikom. Zadnji rok oddaje za naslednjo številko je zadnji dan v mesecu. Prispevek, oddan po tem roku, ne bo objavljen v tekoči številki. Hvala za vaš trud!

Prispevke in oglase oddajte najkasneje do **31. oktobra 2023**

MENGŠAN

JAVNO GLASILO OBČINE MENGŠEŠ

Izdajatelj: Občina Mengeš, Slovenska cesta 30, 1234 Mengeš, www.menges.si.

Odgovorna urednica: Urška Vahtar, 031 880 824, e-pošta: mengsan@menges.si • Uredniški odbor: Branko Lipar, Franciška Hunjet, Milica Tomšič • Uredniški svet: Rok Burja, Aleš Janežič, Franc Hribar, Mojca Likar, Sandi Jaklič, Milan Kralj • Lektoriranje: Karin Geršak, Oranžna nit, Jaka Geltar s. p. • Grafični prelom: Handi Behrič, Artline d. o. o. • Tisk: Schwarz d. o. o. • Distribucija: Pošta Slovenije d. o. o. • Oglasi in zahvale: Občina Mengeš, telefon: 01 7247 106, e-pošta: irena.kosec@menges.si • Naklada 3.300 izvodov • Revija izide enajstkrat na leto, je brezplačna in jo dobijo praviloma vsak drugi petek v mesecu vsa gospodinjstva v občini Mengeš. Vpisana je v razvid medijev MK pod zaporedno številko 357 • Spletna izdaja Mengšana ISSN 2536-3999 • Fotografija na naslovnici, zadnji strani: Urška Vahtar. Naslednja številka Mengšana izide 17. november 2023.

1. oktobra smo obeležili svetovni dan starejših in v začetku meseca je potekal Teden otroka, ki ga Zveza prijateljev mladine Slovenije obeležuje že od leta 1954. Kako pomembno je medgeneracijsko sobivanje in delovanje, se kaže tudi v Likovnem društvu Mengeš. Veseli nas ustvarjanje z mladimi. Otroci radi rišejo, so sproščeni, živahni, imajo zanimive in drugačne ideje. Ustvarjanje in medgeneracijsko povezovanje ter druženje med generacijami je pomembno, da obnovimo dobre vrline življenja.

Vsi se vseskozi učimo, mladi od nas pridobijo že pridobljena znanja in izkušnje, mi pa od njih dobimo tisto mlado svežo energijo. Likovniki iz likovnega društva si vsako leto vzamemo čas, da obudimo medgeneracijske soustvarjalne likovne delavnice, organiziramo sodelovanje z osnovnošolci, otroki in starejšimi. Namen delavnic je, da kot mentorji lahko skozi umetnost, s svojimi likovnimi zgodbami podelimo dosedanje izkušnje in izzive ter jim s prikazovanjem ponudimo različne likovne tehnike.

Med ustvarjanjem s stanovalci Doma sv. Katarine se tudi mi učimo, kar nam včasih manjka – strpnosti in razumevanja. Pri slikanju potrebujejo našo pomoč, pozornost in glasnejšo, počasnejšo razlago. Starejši pa pri risanju prebujajo otroka v sebi, preženejo osamo, krepijo tudi duševno zdravje in se ob tem dobro počutijo.

Mlade pa je prav lepo opazovati, ko vsak s svojim pristopom razvijajo lastno likovno govorico. Delavnice z mladimi so zelo zanimive zaradi otroške radovednosti in učljivosti za nove likovne tehnike. Verjamem, da se naučijo bolj pozornega opazovanja in zanimanja za okolico ter dobijo ideje, da si kasneje lažje ustvarijo lastno sliko. Prav prijetno nam je, saj vsak posameznik s čopičem in barvami ta čas v prostor vnese neko veselje do likovnega izražanja. In tako skupaj ustvarimo dobro atmosfero ter pri tem uživamo. Četudi to traja več ur, ni nihče utrujen in nam čas prehitro mine.

Vsi potrebujemo neko potrditev ali pohvalo, da smo v nečem dobri, in je prav, da ob delu v klepetu in pogovoru z njimi izkoristimo priložnost in jim to tudi povemo. Otrokom in mladim omenjene besede veliko pomenijo. Počutijo se kot pomemben del te zgodbe. Ob tem rastejo, kar je spodbudno za njihovo prihodnost. Življenje je bolj izpolnjeno, če imaš veselje do česa. Umetnost je vsem na razpolago, lahko si tudi sam njen ustvarjalec, zato uresničuj svoje izvirne zamisli.

Hvaležna sem svoji mami in očetu, ker sta me vzgajala v ustvarjalnem delovnem duhu, kjer so bile vseskozi estetika, glasba in lepe vrednote: spoštuj čudovito naravo, okusi njene dobrine, poskusi razumeti mlade, spoštovati starejše, sprejemati različne in drugačne in imej srce; vse to so lepote našega planeta in nam dajejo vse.

Helena Testen, predsednica Likovnega društva Mengeš

S prenovljeno Slovensko cesto se razvijamo v sodobno in prijetno mesto

Rekonstrukcija Slovenske ceste je v zaključni fazi. Gre za zelo zahtevno naložbo, ki jo vodi Direkcija Republike Slovenije za infrastrukturo. Občina sofinancira izvedbo del v višini dobrih 60 odstotkov. Slovenska cesta bo predvidoma v letu 2024 v celoti prenesena v last in upravljanje Občine kot občinska cesta. O prenovi Slovenske ceste smo se pogovarjali z Urbanom Kolarjem, direktorjem Občinske uprave Občine Mengeš.

Kdaj lahko pričakujemo, da bo Mengeš ponovno zaživel v svoji polni podobi?

Vsi že nestrpno pričakujemo zaključek rekonstrukcijskih del. Gre za projekt, ki ga upravlja in vodi država, kar pomeni, da Občina Mengeš nima neposrednega vpliva niti na izvajalce del niti na dinamiko in hitrost izvajanja del, čeprav nas ta obnova najbolj zadeva. Občanke in občani se obračajo na Občino oziroma mi rešujemo vse zaplete, ne država. Glede na to, da smo sofinancer obnove in da bo cesta prešla v last in upravljanje Občine, smo si uspeli zagotoviti dodatni gradbeni nadzor še z naše občinske strani. Dodatno oviro in zamudo so povzročile tudi avgustovske poplave, saj je bila Slovenska cesta eno od najbolj prizadetih območij.

Veseli nas, da se približujemo koncu. Trenutno se izvajajo še zadnja dela na obcestnih površinah: zaključno tlakovanje in postavitve urbane opreme. Na Občini delamo vse, kar je v naši moči, da intenzivno apeliramo na investitorja za čimprejšnji zaključek del. Pričakujemo, da bo komisijski pregled in s tem prevzem

ceste v uporabo izveden še v oktobru, kar je tudi nujni pogoj za vklop semaforjev in uradno otvoritev ceste. Ta korak nam bo tudi omogočil, da pristojnost nad upravljanjem Slovenske ceste preide v roke Občine. Pričakujemo in želimo si, da bo Slovenska cesta v polni podobi zaživela v jesenskih mesecih.

Na tem mestu se zahvaljujem vsem občankam in občanom za strpnost in razumevanje. Hvala, ker s skupnimi močmi, voljo in prizadevanji ustvarjamo varen in prijeten Mengeš.

V čem se »nova« Slovenska cesta razlikuje od »stare«?

Ključna sprememba je, da je prenovljena Slovenska cesta narejena po meri pešcev in kolesarjev. V skladu s smernicami razvoja sodobnih mest se središče Mengša razvija v urbano okolje, ki bo občankam in občanom ter obiskovalcem omogočalo prijetno bivanje, zanimivo doživetje ter višjo kakovost bivanja. Cilj je, da se glavni prometni tokovi iz centra Mengša preusmerijo na obvoznico, središče mesta pa zadira in zaživi v novi, sodobnejši in prijetnejši podobi.

S tem namenom se na Slovenski cesti umirja promet. S prenovno se je njeno območje spremenilo v t. i. »cono 30«, kar pomeni, da se najvišja dovoljena hitrost vožnje zmanjšuje na 30 km/h. Več prostora je namenjenega pešcem in kolesarjem. Večja pozornost bo namenjena nadzoru nad nepravilno parkiranimi vozili in z namestitvijo stacionarnih radarjev tudi hitrosti vožnje.

V zadnjem času ste občanke in občane preko občinske spletne in Facebook strani pozvali k bolj varni vožnji.

Drži. Ni dovolj, da se zgolj spremenijo pravila in podoba Slovenske ceste, potrebna bo tudi prilagoditev navad in vedenja s strani občank in občanov.

Do zaključka del smo na Slovenski cesti uvedli dodatne ukrepe za krepitev varnosti v prometu. Na lokacijah semaforjev so po novem vsak dan v tednu med 7.30 in 8.30 ter med 13. in 15. uro prisotni varnostniki, ki skrbijo za varen prehod pešcev, predvsem otrok čez Slovensko cesto. Ta dodatni varnostni ukrep se bo izvajal do ponovne vzpostavitve delovanja semaforjev.

Redarske službe so pričele z izvajanjem kontrole nad nepravil-

no parkiranimi vozili. Zaenkrat še brez izrekanja kazni oziroma glob, ampak zgolj z opozarjanjem. Vse občanke in občane pozivamo, naj vozil ne parkirajo na površinah za pešce oziroma na pločnikih, saj ovirajo promet in zmanjšujejo varnost. V kratkem bodo na Slovenski cesti nameščeni tudi stacionarni radarji, ki bodo omogočali nadzor nad hitrostjo vožnje. Zato vas naprošamo, da spoštujete omejitve hitrosti in tako prispevate k varnosti tako naših otrok kot vseh ostalih občank in občanov.

Besedilo in foto: **Katja Kek za Občinsko upravo**

Znižani stroški za električno energijo

Vezano na napoved Vlade Republike Slovenije, da bo cena električne energije po 0,1 centa na kilovatno uro oziroma 1 evro na megavatno uro za prizadeta gospodinjstva v avgustovskih poplavah, smo prejeli več vprašanj naših občanov, kdaj in kako bo prišlo do tega.

Posredujemo vam novico Energetske zbornice Slovenije, v kateri so zapisali, da se vsi ključni akterji trudijo narediti vse, da bodo računi za električno energijo za mesec september izstavljeni po nižjih cenah za prizadeta gospodinjstva in izpostavljajo, da bo hkrati narejen tudi poračun za mesec avgust. Kot še izpostavljajo: »Že od avgustovskih poplav dalje, ko je Vlada RS napovedala električno energijo po 0,1 centa na kilovatno uro oziroma 1 evro na megavatno uro za prizadeta gospodinjstva, se pristojni ukvarjajo z zahtevno nalogo priprave pravih računov za vse upravičence. Namreč, ni bilo in v nekaterih primerih še ni povsem jasen status določenih odjemnih mest, ponekod so številci v lasti enega lastnika, račune plačuje drugi in podobno.« Podrobnejše informacije so na voljo na www.ezs.si.

Besedilo: **Barbara Kopač za Občinsko upravo**

Simbioza Mobiln@ se vrača v Mengeš

Poleti smo v občini uspešno izvedli izobraževalno delavnico s prvo mobilno učilnico v Sloveniji – Simbiozo Mobiln@, ki je udeležence podučila o uporabi sodobne tehnologije.

Ker so bili odzivi izredno pozitivni, povpraševanje pa je po prvi delavnici le še naraščalo, smo se odločili, da v novembru izpeljemo še eno delavnico, kjer bi še nadgradili znanje o uporabi pametnih naprav. Dobrodošli so tudi vaši predlogi, spoštovane bralke in cenjeni bralci, saj tako lahko snovalci delavnic slednje še bolj prilagodijo vašim potrebam in željam. Vse, ki bi vas ponovni (ali prvi) obisk delavnice zanimal, se lahko do konca meseca oktobra prijavite na elektronski naslov branka.smogavec@menges.si, svoji prijavi pa lahko dodate tudi predlog/željo, česa bi se najraje lotili oziroma kaj je tisto področje pametne tehnologije, ki vam povzroča največ preglavic.

Delavnica je tudi tokrat v osnovi namenjena zrelejším občanom in občanom, seveda pa ne bodo zavrženi niti mlajši, v kolikor bi se med njimi pokazalo zanimanje. Vabljeni!

Besedilo: **Barbara Kopač za Občinsko upravo**

Poplavna varnost občine Mengeš

O avgustovski ujmi je bilo že veliko napisanega. V ospredju so (dolgoročne) rešitve za našo poplavno varnost v prihodnosti. Seveda slednje niso enostavne in jih je treba obravnavati v širšem kontekstu – predvsem hidrologije na širšem območju, izven občine Mengeš. Smo v času, ko na nekatera vprašanja že obstajajo odgovori. Nekaj od teh jih izpostavljamo v tokratni številki Mengšana. Na njih odgovarja župan Bogo Ropotar, ki ima v trenutni situaciji ažurne informacije in je v tej situaciji tudi najbolj izpostavljena oseba (skupaj z Občinsko upravo) za reševanje poplavne varnosti v občini Mengeš.

Župan Bogo Ropotar, kakšen je terminski načrt ključnih sanacijskih del sedaj v jesenskem in nato zimskem času: terminski plan dela in aktivnosti na strugi Pšate in na razbremenilnem kanalu, čiščenje kanalizacije, zadrževalnika?

Naj ponovno poudarim, kar je ključno za razumevanje situacije – sanacija vodotokov je v izključni pristojnosti države in to pravico izvaja sama preko koncesionarjev. Zaradi izrednega stanja, v katerem smo se znašli po poplavah, in na podlagi našega vztrajanja nam je z Direkcijo za vode uspelo doseči možnost, da lahko določena dela izvaja Občina Mengeš tudi sama.

Trenutno se aktivnosti na strugi Pšate že izvajajo. Treba je razumeti, da mora celotna sanacija potekati pod nadzorom oziroma s sodelovanjem koncesionarja. Strokovnost izvedenih sanacijskih del in varnost pri njihovem izvajanju sta

na prvem mestu. Eden od pogojev je tudi razpoložljiva mehanizacija, ki je ni na voljo v takšnem obsegu, kot bi si želeli. S tem izzivom se dejansko soočamo vse občine.

Terminski plan del usklajujemo sproti, saj želimo čim prej okrepiti poplavno varnost v obsegu, ki je v moči koncesionarja in Občine. Koncesionar Hidrotehnik ima pogodbo z državo in z njim sodelujemo pri vseh trenutnih aktivnostih.

Pred nastopom vloge župana ste bili več kot šestnajst let dejavni v lokalni politiki kot občinski svetnik in kot podžupan. Kaj je bilo, po vaših informacijah, v zadnjih desetih letih narejenega z vidika vzdrževanja na strugi Pšate in razbremenilnega kanala?

Občina Mengeš že vrsto let sofinancira vzdrževanje razbremenilnika in struge Pšate, čeprav sta bila njuno vzdrževanje in financiranje nalogi države oziroma koncesionarja, ki upravlja vode po vsej državi.

Kljub temu, da Občina Mengeš tega ni bila dolžna storitvi, je v preteklosti namenjala vzdrževanju razbremenilnika in struge Pšate precejšnja sredstva.

Kot je bilo že večkrat javno izpostavljeno v zadnjih tednih, so tokratne poplave pokazale, da je država – kot odgovorna za upravljanje in vzdrževanje vodotokov – v preteklosti temu namenjala absolutno premalo pozornosti in finančnih sredstev.

V javnost je prišla informacija, da občina Mengeš nima poplavne karte oziroma kaj je razlog, da območja, ki so bila poprej (leta 1974) označena kot poplavna, sedaj to niso več?

Občina Mengeš ima izdelane posamezne hidrološko-hidravlične študije, na podlagi katerih se pridobijo poplavni razredi. Posamezne hidrološko-hidravlične študije so bile izdelane za tista področja občine Mengeš, za katera je pristojni nosilec urejanja prostora (DRSV) v postopku prostorskega planiranja (prej dolgoročni družbeni plan, zazidalni načrt, PUP; sedaj OPN, OPPN) le-to

Dela, čiščenje na strugi Pšate

zahteval pri izdelavi posameznega prostorskega akta. Vse izdelane hidrološko-hidravlične študije in njihov rezultat – razredi poplavne nevarnosti so zgolj mrtva črka na papirju, če ukrepi v naravi niso izvedeni. Žal se je to tokrat tudi v resnici izkazalo.

Kdo je izvajalec vzdrževalnih del na strugi Pšate in razbremenilnem kanalu?

Vzdrževalec del je podjetje Hidrotehnik, ki ima tudi podpisano pogodbo z državo kot koncesionar. Občina nima vpliva na izbor izvajalca, to je v izključni domeni države, ki v pogodbi opredeli tudi vse obveznosti.

Župani občin, ki so bile prizadete v tokratnih poplavah, se zelo trudimo, da bi se to spremenilo. Želimo si, da bile lahko tudi Občine soudeležene pri postopkih oziroma pomagale s svojimi ekipami za hitrejšo izvedbo sanacije in vseh ostalih del, ki so v prihodnje nujno potrebna za večjo poplavno varnost. Naša zahteva je tudi, da koncesionar v prihodnje letno poroča o izvedenih delih Občini oziroma Občinskemu svetu. Prav tako menimo, da bi moral biti rečni nadzornik imenovan s strani države oziroma bi to morala biti oseba, ki je zaposlena na Direkciji RS za vode.

Glede na vse informacije, ki jih imate – kaj konkretno bo treba v prihodnosti vse še narediti, da do takšnih razsežnih poplav ne bo več prihajalo?

Vsekakor je skupna prioriteta, tako za državo, institucije kot tudi za ekipo Občine Mengeš, izjemno jasna – maksimalno zaščititi Mengeš pred izredno nevarnimi poplavami. Ključnega pomena je, da vse ukrepe za prihodnost temeljito preuči stroka. To je bistveno, da se izognemo različnim teorijam, ki temeljijo na nestrokovnih temeljih ali nepoznavanju problematike, kaj bi bilo treba storiti. Čeprav so vse sugestije dobrodošle, sem trdno prepričan, da je strokovno mnenje tisto, ki lahko najbolje oceni, kateri ukrepi so potrebni, da bomo v prihodnje kar najbolje zaščiteni pred morebitnimi poplavami.

Kot sem omenil, treba je nadaljevati z obnovo razbremenilnika, čiščenjem struge Pšate, skladno s strokovnim mnenjem tudi z izgradnjo nove stabilne (nepremikajoče) zapornice, preučiti višine nabrežin ob razbremenilniku in jih tudi ustrezno utrditi z glino.

Najbolj ključni element sanacije pa je izvedba systemskega ukrepa izgradnje suhega zadrževalnika v občini Komenda. Le-ta bo zelo veliko pripomogel k večji poplavni varnosti vseh treh občin: Komenda, Mengeš in Trzin. S strani pri-

stojnih nam je bilo zagotovljeno, da postopki glede suhega zadrževalnika že tečejo. V ta namen je bila z naše strani in s strani vlade ustanovljena tudi medobčinska tehnična pisarna za porečje Kamniške Bistrice z namenom, da se sanacijska dela čim prej in čim bolj učinkovito izvedejo.

Klimatske razmere se spreminjajo. V času ekstremnih podnebnih razmer popolnega zagotovila pred naravnimi nesrečami ni, niti tovrstnih dogodkov ni mogoče natančno napovedati. Tokratnih poplav ni povzročila zgolj in samo Pšata, ampak ekstremna količina padavin, ki se je izlila na področju Krvavca in Tunjic, kar je povzročilo silovito povečanje vodotokov, ki so poplavljali že v Cerkljah na Gorenjskem, Komendi in Mostah. Vsa ta obsežna poplavna količina vode je nato opustošila tudi našo občino. Zato je ključnega pomena, da tovrstne ekstremne dogodke ukrotimo s sistemskimi ukrepi na celotnem povodju Pšate, predvsem z izgradnjo že omenjenega suhega zadrževalnika v Komendi, kar nam v celoti pritrjuje tudi vsa stroka, ki se ukvarja z urejanjem voda.

Urška Vahtar • Foto: Urška Vahtar, Občinska uprava

Rezultati vzorčenja tal po poplavah

Rezultati vzorčenja tal, ki jih je po poplavah v začetku avgusta 2023 izvedla Agencija za okolje, so pokazali, da sedimenti v porečjih Pšate z vidika vsebnosti kovin in mineralnih olj niso sporni.

Agencija za okolje je izvedla vzorčenje na 21 mestih v porečju Gradaščice, Sore, Save, Pšate, Kamniške Bistrice, Krke, Meže, Drave, Savinje in Mure.

Na vsakem vzorčnem mestu sta bila odvzeta dva vzorca – vzorec sedimenta oziroma mulja in vzorec prvotnih tal. V odvzetih vzorcih so bile izvedene analize vsebnosti kovin in mineralnih olj. Rezultati so bili vrednoteni glede na Uredbo o mejnih, opozorilnih in kritičnih imisijskih vrednostih nevarnih snovi v tleh glede na vsebnost teh onesnaževal v naplavinah in v tleh na teh območjih pred poplavami.

Besedilo: Barbara Kopač za Občinsko upravo

Rezultati analiz

Vzorčno mesto	Vodotok	Vzorec	Hg	Cd	Pb	Zn	Mo	Cu	Co	As	Ni	Cr	Mineralna olja
Dvor pri Polhovem Gradcu	Gradaščica	sediment	0,098	0,13	15	51	<1	12	8	6,5	16	11	19
Dvor pri Polhovem Gradcu	Gradaščica	prvotna tla	0,13	0,35	25	91	<1	17	9,9	9,3	21	20	21
Medvode	Sora	sediment	0,21	0,24	29	86	<1	27	12	11	32	21	15
Medvode	Sora	prvotna tla	0,19	0,39	33	96	<1	35	10	10	32	24	21
Škofja Loka	Sora	sediment	0,14	0,14	18	63	<1	17	9,3	8,4	22	15	50
Škofja Loka	Sora	prvotna tla	0,22	0,26	29	95	<1	24	13	13	29	22	26
Mengeš	Pšata	sediment	0,076	0,37	22	73	<1	15	7	4,8	25	26	56
Mengeš	Pšata	prvotna tla B	0,14	0,57	28	97	<1	20	9	7,5	29	31	34
Mengeš	Pšata	prvotna tla E	0,15	0,68	38	120	<1	23	10	8,9	37	40	36
Kamnik (Cesta 27. julija)	Kamniška Bistrica	sediment	0,12	0,65	41	90	1,3	17	8,1	15	26	28	32
Kamnik (Cesta 27. julija)	Kamniška Bistrica	prvotna tla	0,13	0,43	28	110	<1	16	4,7	7,1	15	29	24
Kamnik - Godič	Kamniška Bistrica	sediment	0,059	0,36	24	57	<1	12	6,4	9,9	16	24	46
Kamnik - Godič	Kamniška Bistrica	prvotna tla	0,12	0,94	39	150	<1	25	8	10	23	36	43

Vse vrednosti onesnaževal so izražene v mg/kg s.s.

Vir: Agencija RS za okolje

Solidarnost v akciji: dobra dejanja srčnih ljudi

Primož Cimerman,
župan Občine Škofljica

Občina Škofljica je v okviru avgustovih poplav izkazala brezpogojno pomoč in neverjetno solidarnost z občino Mengeš. Na pomoč so nam priskočili že v prvih dneh, pravo presenečenje je bilo tudi njihovo letošnje praznovanje občinskega praznika, ki so ga obarvali dobrodelno in občini Mengeš namenili več kot 25.000 EUR za sanacijo našega vrtca in osnovne šole.

Gospod Cimerman, celotna občina Škofljica – od Občinske uprave, prostovoljnih gasilskih društev, krajevnih skupnosti, društev, lokalne skupnosti, občank in občanov, ste dihali z občino Mengeš v času letošnjih katastrofalnih poplav. Kako to? Kaj vas je spodbudilo k temu?

Če ima človek vsaj malo empatije, te takšna nesreča z lahko spodbudi, da se aktiviraš. Že sama funkcija župana ti nalaga odgovornost do občanov, kajti kar naenkrat so vsi njihovi problemi tudi tvoji problemi. Regijski štab civilne zaščite je dodelil našim gasilcem občino Mengeš. Ko sem videl slike in posnetke, nisem mogel biti pri miru in sem se takoj naslednji dan odpravil v Mengeš, da obiščem naše gasilce in da na lastne oči vidim situacijo. Tako sem lažje prišel do vseh informacij. Ob tem obisku sem prvič osebno spoznal župana Boga Ropotarja. Oba sva namreč v tem mandatu novoizvoljena župana, tako da se pred tem nisva poznala. Opazoval sem njegove reakcije, trudil se je biti miren in dajati upanje, ampak opazil sem, da je globoko šokiran, pa tega ni želel pokazati. Pokazal mi je razdejanje, in ko sem videl šolo in napihnen parket, sem videl lastno športno dvorano in kako bi se počutil jaz v tej situaciji, zato je bila odločitev o pomoči izjemno enostavna. Kot župan veš, da le imaš tudi druge možnosti in v takšnih trenutkih sta najbolj pomembni miren in organiziranost. Kot sem omenil, so bili naši gasilci dodeljeni Mengšu in tako sem se odločil, da če že pomagamo, bomo najlažje tam, kjer že imamo ljudi, jih poznamo in je organizacija veliko lažja. Tako sem objavil nekaj sporočil na socialnih omrežjih, ljudje so takoj ponudili pomoč, eni so želeli pomagati s sredstvi, drugi s surovinami, tretji pa bi radi šli v akcijo. Zato je bilo to treba narediti organizirano, da bomo čim bolj učinkoviti, da ne "leta" vsak po svoje. Hi-

tro smo se organizirali za "čistilno" akcijo na terenu, takrat pa sem se odločil tudi, da bo dogodek ob našem občinskem prazniku dobrodelen za občino Mengeš, za šolo in vrtec. Ta odločitev je bila čista posledica tistega, kar sem videl in kako sem v tistem trenutku čutil.

Kako je izgledalo jutro 4. avgusta v vaši občini? Kako ste v vaši občini doživljali avgustovske poplave?

Verjetno tako kot v večini občin. Vsak župan spremlja vodotoke in stanje na terenu, vozil sem se naokoli in klical nujne službe, da sem bil na tekočem, kje bomo morali priskočiti. Takoj se je aktivirala civilna zaščita, ampak gledaš lahko samo v nebo in vodostaje in upaš na najboljše. Zaradi vpetosti v lokalno okolje doživljaš to zelo čustveno in z zaskrbljenostjo, seveda pa naša občina ni utrpela hujših poplav, zato sem bil lahko veliko bolj miren.

Solidarnost je beseda, ki je bila zelo pogosto uporabljena v kontekstu letošnjih poplav. Kako ste vi osebno doživljali neverjetno solidarnost občank in občanov Škofljice?

Takšni trenutki ljudi povežejo in niti nisem bil presenečen nad odzivom ljudi, kajti Škofeljčani so ljudje s srcem in ga skoraj ni bilo, ki ne bi čutil hvaležnosti, da smo jo dobro odnesli. Sami so se odzvali in ponudili pomoč, jaz sem stvari samo organiziral. Želel sem, da se tudi celotna Občinska uprava pridruži akciji pomoči, ker bomo mogoče tudi mi kdaj potrebovali takšno pomoč, vabilu pa se je odzval lokalni vzdrževalec cest, ki je priskočil na pomoč s celotno težko mehanizacijo. Kot novi župan sem tako videl, kakšno bogastvo ima Škofljica v ljudeh.

Na vašem občinskem prazniku smo pogosto lahko zasledili izrek "Občina Škofljica smo ljudje!" Kakšen pomen nosi ta izraz? Kaj želite z njim sporočiti?

Naša občina žal nima neke poznane zgodovine, ki bi jo lahko izpostavili. V teh 8 mesecih županovanja sem spoznal, da smo ljudje tisti, in ne materialne stvari, ki delamo svoja življenja lepa. In ko sem za občinski praznik iskal idejo za praznovanje, se mi je utrnila misel, lahko rečem že slogan "Škofljica smo ljudje". Sicer imamo nekaj malega zgodovinskih osebnosti, kot so Fran Saleški Finžgar in Jože Privšek,

ki sta prav tako prispevala v družbo s svojim kulturnim pečatom. Prepričan sem, da ima vsak občan danes vsaj eno lastnost, ki jo lahko ponudi skupnosti za boljši jutri. Ni treba, da so to veliki premiki in prispevki, že samo lepa beseda lahko nekemu spremeni življenje; in še kakšen vpliv ima lahko ta beseda. Ali bo svet postal slabši ali boljši, je odvisno od nas. Želim si spodbuditi ljudi k zavedanju, da smo mi tisti, ki smo kreatorji lepše prihodnosti.

Vaša pomoč in podpora, ki ste jo izkazali občini Mengeš v času poplav, izpostavlja tudi velik pomen sodelovanja med občinami. Kako vi gledate na pomen povezovanja med občinami – tudi med tistimi, s katerimi nismo neposredni sosede?

Imamo 212 občin, nekatere so večje, druge manjše, nekatere imajo večji proračun, druge manjši, čeprav imamo določene meje, smo tako blizu drug drugega, da ne razumem, zakaj se tako drobimo in delimo. Ob teh poplavah je zopet prišlo na površje, da smo en narod in da je prav, da se povezujemo in sodelujemo. Zato ni potrebne velike znanosti, samo človek mora biti in ugotoviš, da si še kako lahko pomagamo in smo drug od drugega soodvisni. Slovenija pa je tako majhna in čudovita dežela, da na vsak konec pridemo v eni uri, vsi smo soodgovorni, da skrbimo za Slovenijo.

V teh dneh minevata dva meseca od poplav. Kakšno je vaše sporočilo občankam in občanom Mengša ob tem mejniku?

Na žalost se ljudje največkrat spremenimo na bolje, ko nas doletijo tragedije. V takšnih trenutkih vidimo, kaj je dejansko vredno. Kot družba žal pogosto delujemo kot "instant individualisti", gledamo samo nase in na lastno udobje. Moje sporočilo pa je, delajmo za tiste stvari, ki jih bomo vzeli s seboj, ko bomo umrli, sedaj pa dobro pomislimo, kaj bomo odnesli s seboj in po čem se nas bodo ljudje spominjali. Zavedanje, spoznanja, spomine, izkušnje, veselje, radost, ljubezen ... to so tiste stvari, ki imajo vrednost. Hiše, stvari in infrastrukturo bomo obnovili, biti človek pa je to, kar moramo odkriti v sebi.

Tisti, ki so vas spoznali v akciji v Mengšu, so rekli, da ste človek, poln energije. Ste taki tudi v vsakdanjem življenju? Kaj je vaše vodilo v življenju?

Ko se zjutraj zbudim, je prva misel, hvala, da imam še en dan, kajti najmanj četrto milijona ljudi, ki gredo zvečer spat, ne dočaka jutrišnjega dne na tej zemlji. Enostavno brez razloga se ne zbudijo. In če se tega zavedaš, ti noben izziv ni odveč. Preprosto vzameš dan, kot da je poslednji, in iz njega narediš največ, kar lahko. In dan želiš zaključiti tako, da nimaš z nobenim nerazčiščenega odnosa. Od vsakega se želim posloviti, kot da se vidiva zadnjič. Samo predstavljajte si svoje najbližje, ki jih imate najraje, da jih jutri nenapovedano ni več? In to zavedanje je pravi blagoslov, za katerega sem hvaležen, da mi teče po vsaki celici.

Naši občini sta nekako za vedno povezani, mislite, da bi lahko razvili kako pozitivno skupno tradicijo iz tega?

Kot sem opisal, se stvari zgodijo z namenom. Mengeš poznam po Špas teatru, saj sem bil velikokrat tam. Zaradi tega dogodka sem spoznal čudovitega župana in super osebo Boga Ropotarja. Vesolje ima svojo inteligenco, na nas je samo to, da ne travmiramo preveč, ampak se prepustimo življenju. Od te tragedije naprej smo že povezani. In ker smo ljudje tisti, v katere verjamem, niti ne dvomim, da ne bi prišla neka ideja, kjer bomo občini Mengeš in Škofljica še bolje povezali in našli skupno tradicijo.

Katja Kek • Foto: Arhiv Občine Škofljica, Janez Platiša

AIA – Mladinski center Mengeš

KAJ SE DOGAJA?

Od 15. oktobra 2023 dalje

Prijava na dogodke in dejavnosti ter več info na: fb page <https://www.facebook.com/aia mladinc>, e-mailu: drustvo.aia@gmail.com, spletni strani: <https://aia-mcmenges.si/>, T: 070-732-070**PREDAVANJA IN DELAVNICE (brezplačno)**
preko aplikacije ZOOM in v Mladinskem centru (predhodne prijave)

- * Zoom predavanje **PSIHOLOGIJA ODVISNOSTI**, v sredo, **18. 10., ob 17.00** (Andrej P.)
- * Zoom predavanje **MALEZIJA**, v petek, **20. 10., ob 17.30** (Tina Š.)
- * Zoom predavanje **KAKO PREPOZNAM SVOJE POKLICNO POSLANSTVO**, v sredo, **25. 10., ob 17.00** (Florence M. B.)

DRUGI DOGODKI IN ANIMACIJE

- * **IZMENJEVALNICA OBLAČIL**, v soboto, **21. 10., od 16.00 do 19.00**, v plesni dvorani MC (Tea V.)
- * **ROJSTNODNEVNE ZABAVE ZA OTROKE IN NJIHOVE PRIJATELJE**, v soboto in v nedeljo, **od 10.00 do 13.00 ali od 13.30 do 16.30**, po dogovoru, izkušeni animatorji poskrbijo za prijetno in igrovo vzdušje

PLES IN VADBA

- * **HIP HOP: mini 2** ob ponedeljkih, od 18.00 do 19.00, in četrtek, od 17.00 do 18.00; **malčki** ob sredah, od 16.15 do 17.00; **mini** v ponedeljek in sredo, od 17.00 do 18.00; **mlajši pionirji** v torek, od 17.00 do 18.00, v sredo, od 18.00 do 19.00; **starejši pionirji** v torek in četrtek, od 18.00 do 19.00; **mladinci** v torek in četrtek, od 19.00 do 20.00; **hip hop mamice** v ponedeljek, od 19.00 do 20.00, Sanja T.
- * **PILATES**: ob sredah, od 19.00 do 20.00, Sanja T.
- * **JOGA**: ob petkih, od 20.00 do 21.00, Maja M.

UČENJE IN SVETOVANJE

- * **BREZPLAČNA UČNA POMOČ**: po dogovoru, na daljavo ali v MC, od 10. leta dalje, za dijake in študente

Dojenje – najboljša odskočna deska za življenje

Prvi teden v oktobru v Sloveniji obeležujemo teden dojenja, ki poudarja pomembno vlogo materinega mleka v življenju otroka. Letos poteka pod sloganom »Omogočimo dojenje: podprimo zaposlene starše«. Zaradi številnih prednosti tako za mater kot za otroka je v prvih šestih mesecih starosti otroka priporočljivo izključno dojenje.

Materino mleko je popolno za otroka

Dojenje v prvih šestih mesecih otrokovega življenja zagotavlja vse hranilne snovi, ki so popolnoma prilagojene otrokovim potrebam za zdravo rast in razvoj ter sposobnosti prebave. V tem obdobju ni potrebna nobena druga tekočina ali hrana. Vse več je raziskav, ki dokazujejo povezavo med dojenjem in dolgotrajno zaščito pred kroničnimi boleznimi, boljšim razvojem kognitivnih funkcij, manjšim pojavom alergij, celiakije ter manjšim tveganjem za debelost. Poleg tega je tudi manj tveganja za pojav sladkorne bolezni tipa 1 in 2, zvišanega krvnega tlaka, srčno-žilnih bolezni, povišanih ravnin lipidov v krvi in celo nekaterih vrst raka.

Prednosti dojenja za mater

Dojenje je prednost tudi za mater, saj predstavlja najhitrejše okrevanje po porodu. Ravno tako se pri mamicah, ki dolgo dojijo, pojavlja manj karcinomov dojk in jajčnikov ter pozneje osteoporoze. Telo dotik med materjo in otrokom je izjemno pomemben za bodočo osebnostni razvoj otroka.

Prednosti za družino

Materino mleko je sveže, sterilno, vedno prave temperature in tudi brezplačno. Nikoli ga ni treba pripravljati, kar vam prihrani veliko časa.

O vprašanih, ki se porajajo doječim materam, se lahko te obrnejo na svojega pediatra, patronažno službo, lekarno. V veliko pomoč pa jim je lahko tudi spletna stran Nacionalnega odbora za spodbujanje dojenja Unicefa Slovenije.

Besedilo: **Mojca Ocvirk Anžič**, mag. farm. za Javni zavod Mestne lekarne

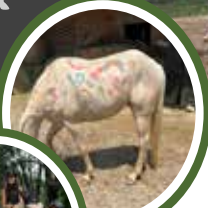
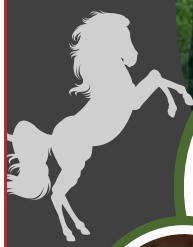

LEKARNA MENGEŠ
ZORANINA 3, 1234 MENGEŠ
WWW.MESTNELEKARNE.SI

DELOVNI ČAS
110 HODKOVAJA ULICA 7.30-19.30
KURTA 7.30-12.00
(01) 777 02 25
LEKARNA MENGEŠ@MESTNELEKARNE.SI

Jesenski konjeniški

tabor

DEJAVNOSTI

jahanje
delo s konjem
življenje na ranču
družabne igre
hrana in pijača vključena

**30.10-
5.11.2023**

ENODNEVNA ALI VEČDNEVNA PRIJAVA

Ropretova cesta 42, 1234 Mengeš

+386 70 369 475

tabiequestrian@gmail.com

Povorka

Mladinska folklorna skupina Mengeš na CIOFF festivalu v Indoneziji

Prvega ne pozabiš nikoli ...

Na prvi CIOFF festival Mladinske folklorne skupine Mengeš bi se morali odpraviti že leta 2020, a je bil zaradi znanih kovidnih razlogov takrat odpovedan oziroma, kot so nam zatrtili organizatorji, prestavljen. Tudi v naslednjih letih, 2021 in 2022, festivala ni bilo mogoče izvesti, tako da smo novice iz Indonezije z nestrpnostjo pričakovali v začetku leta 2023, ko je končno prispelo formalno povabilo.

Naj se festival začne ...

Program je bil vse dni festivala zelo natrpan, aktivnosti so si sledile od jutra in vse do večernih nastopov na velikih odrih. Na festivalu nastopamo skupaj z Uzbekistanom, Indijo, Mehiko in skupino iz Indonezije z otoka Sumatra. Med zanimivostmi programa naj omenimo povorko, sprejem pri županji, sajenje dreves v znamenju povezanosti in trajnega spomina na festival, delavnico s študenti in dijaki ter promotorji turizma, na kateri predstavimo Slovenijo in slovensko kulturo, ter kar nekoliko mistični večerni sprejem v svetišču Kayangan Api, kjer gori večni ogenj – pojav vulkanskega izvora, saj gori plin, ki prihaja na površje iz podzemlja in ga nič ne pogasi.

Druženje in sodelovanje med skupinami je bilo res prisrčno ...

Za kar so poskrbeli že organizatorji, saj je bilo za vse skupine v prvi vrsti odlično poskrbljeno že med nastopi. Vedno so bili v ospredje najprej razporejeni nastopajoči in šele potem ostali gledalci. Po nastopih je bil vsak večer organiziran še t. i. Country Night, kjer se je vsaka država udeleženka predstavila s svojimi plesnimi točkami, učenjem plesov, kulinariko in zabavo za vse. Zanimivo je bilo plesati in spoznavati mehiške, indijske, uzbekistanske in indonezijske ritme ter plesne prvine. Obilo veselja je bilo tudi ob naših ritmičnih valčka in polke, še posebej zanimiv jim je bil »beksl«, saj se od metle kar niso hoteli ločiti.

Hrana ...

Hrana dobra, ampak huuudooo začinjena. Stalni spremljevalec vseh obrokov je riž, tudi za zajtrk. Od mesa je največ

piščanca, rib in rakov, včasih govedina. Ker je Indonezija muslimanska država, svinjine v vsem času festivala nismo videli. So se pa zelo potrudili in nam postregli tudi s testeninami in krompirjem. Poleg klasičnega tropskega sadja smo spoznali še zvezdasto sadje, ki je ime dobilo po svoji obliki zvezde, ko ga prerežeš, ter več vrst sadja guava, ki še najbolj spominja na vrsto trde hruške. Na plantaži Belimbing so nam pripravili lep sprejem, kjer smo si sadje lahko prosto nabrali na drevesih.

Turizem in ogled znamenitosti ...

Vzhodna Java je dežela vulkanov in ena največjih svetovnih znamenitosti je opazovanje sončnega vzhoda na robu velikega kraterja vulkanskega sistema Bromo. Proti vrhu razgledne točke se vije dolga vrsta džipov, do samega vrha je bilo treba še malo zagristi v strmino. Od tu dalje zmanjka besed, govori jo le še slike in občutki ob opazovanju lepot vulkanske pokrajine ob sončnem vzhodu.

Ogledi mestnih znamenitosti Bojonegora in Surabaya, rafting na prekrasni reki in kanjonu s slapovi Pekalen, snorkljanje na obali otoka Gilikepatang in bivanje v resortu v bližini mesta Probolinggo so sklenili to lepo izkušnjo naše skupine.

Še sklepna misel ob zaključku festivala ...

Že prvi stik z domačini je bil nekaj posebnega – iskreno veselje, prisrčnost, gostoljubnost in hvaležnost, da smo vsi skupaj del velikega dogodka. Lepa dežela, čudoviti ljudje, zanimive folklorne skupine z različnih koncev sveta in izvrstna organizacija domačinov z dobro predstavljenimi običaji so se stkali v nepozabno zgodbo, ki smo jo imeli čast soustvarjati.

Besedilo: **Boštjan Svete** • Foto: **Mladinska FS Mengeš**

Skupinska fotografija

Množični tek otrok iz enot Župnišče in Harmonija

Začni mlad, tekuj pošteno. Pod tem sloganom smo se vrtčevski otroci in vzgojiteljice 26. septembra družili na množičnem teku.

Ob progi, ki smo jo načrtali pri Harmoniji, na križišču drevoreda in ceste v hrib, smo se zbrale skupine Polžki, Medvedki, Metuljčki, Zajčki, Čebelice in Petelinčki. Ob zvokih otroških gibalnih pesmi smo se skupaj ogreli in veselo rajali. Najprej sta tekli skupini mlajših otrok. Postavili smo se na štartno pozicijo in se na znak veselo zapodili proti cilju. Otroci so tekli po ravnini med nogometnim in odbojarskim igriščem, do cilja pa jih je ločil še manjši vzpon. Starejši otroci so nas opazovali in nas glasno spodbujali. Prihod na cilj sta nam obarvala zmagovalna glasba in bučen aplavz otrok. Vzgojiteljice smo poskrbele tudi za manjšo pogostitev. Medtem ko so se mlajši otroci na cilju okrepčali, so se starejši postavili na štartne pozicije. Tek so si popestrili tako, da so tekli v dveh skupinah, najprej deklice in nato dečki. Tudi njih smo s ciljne pozicije glasno spod-

Tek starejših deklic

bujali vse do prihoda na cilj. Sledila je slavnostna podelitev priznanj in medalj, ob katerih so se otrokom zasvetile oči in ki so jih ponosno nosili okrog vratu. Na koncu smo naredili še skupno fotografijo. Naš cilj je bil dosežen, družili smo se z namenom spodbujanja zdravega načina življenja in se ob tem zabavali.

Besedilo in foto: **Anita Kočan**

Otroci iz skupine Polžki z medaljami

Posledice poplave zaznamujejo začetek šolskega leta

Letošnje šolske počitnice so nas pustile prizadete in pretresene ob posledicah poplav in neurij, ki so razdejali velik del Slovenije, tudi velik del Mengša, Loke in Topol. 4. avgust 2023 si bomo zapomnili za dolgo. Skoraj neverjetna se je zdela novica, da je tisto dopoldne poplavna voda dosegla tudi športno dvorano in šolo. Posnetki vdirajoče vode v šolske prostore, ki so hitro zaokrožili tudi na družabnih omrežjih, so se zdeli nemogoči. Vendar je bilo vse skupaj še kako resnično. Takoj, ko je voda toliko odtekla in se je dalo priti v šolo, nas je številne zaposlene, ki smo se aktivirali že prvi dan, pričakalo žalostno stanje.

V športni dvorani so bili poplavljeni vsi prostori, ki so v najnižjem nivoju. Škoda je ogromna, saj je bilo treba takoj v celoti odstraniti praktično nov, kakovosten parket, uničeni so bili tudi prostori garderob, WC-jev, orodjarne in kabineto. Kar nekaj športne opreme ne bo več možno uporabljati. Že v nekaj dneh je občina začela s sanacijo, ki pa bo zagotovo trajala nekaj mesecev in do takrat uporaba športne dvorane ne bo možna.

Veliko škode in težav, več, kot smo pričakovali na začetku, pa je tudi v samih šolskih prostorih. Voda je do višine cca 20 cm zalila vse kletne prostore, to je kar 12 učilnic, vse kabinete, kuhinjo, jedilnico, garderobe učencev in arhivske prostore. Uničene oz. poškodovane je bilo veliko šolske opreme in pohištva ter opreme v šolski kuhinji.

Kljub velikemu optimizmu in entuziazmu mnogih prostovoljcev, ki so v treh dneh očistili vse kletne prostore z upanjem, da šolsko leto lahko začnemo tudi v njih, je natančnejši strokovni pregled prostorov pokazal realno stanje. Ker je skrb za zdravje vseh uporabnikov šolskih prostorov na prvem mestu, je bila

Začasna jedilnica v šotoru

Prostor s športnimi rekviziti po poplavi

odločitev za celovito sanacijo kletnih prostorov edina logična. V učilnicah so bile odstranjene vse talne obloge, v nekaterih učilnicah tudi estrihi, in začelo se je intenzivno strojno sušenje tlakov v vseh kletnih prostorih. Za sušenje se uporabljajo stroji za turbinsko vpihavanje zraka in industrijski sušilci zraka. Sušenje na začetku oktobra še vedno poteka, nato bo sledila ureditev tlakov, namestitve talnih oblog in pleskanje. Nesreča nam je na začetku šolskega leta popolnoma spremenila organizacijo in izvedbo šolskih programov. Največja težava je (že v normalni situaciji) pomanjkanje prostora za izvajanje naših programov. S poukom smo 1. 9. 2023 začeli za 870 učencev, ki so razporejeni v 37 oddelkov. Brez kletnih prostorov, v katerih je tretjina naših učilnic, je bil največji izziv, kako sploh izvajati pouk in druge šolske programe, saj v šolskih prostorih, ki niso bili poškodovani, sploh ni mogoče razporediti tako velikega števila učencev.

Po težki izkušnji s covidom in posledično poukom na daljavo smo se odločili, da preverimo in poiščemo vse možnosti, samo da se izognemo pouku na daljavo. Našli smo začasno rešitev, ki nam stanje lahko reši do sredine oktobra, ne pa tudi v nadaljevanju. Kljub temu, da pouk trenutno izvajamo v vseh možnih prostorih (v vseh preostalih učilnicah, knjižnici, raču-

Pouk na hodniku

nalnici, celo v šolski avli in na hodniku), mora biti vsak dan v dopoldanskem času izven šole na različnih dnevih dejavnosti cca 100 učencev, ker zanje v šoli nimamo prostora.

Še najmanj nastale težave občutijo najmlajši učenci, zanje v organizaciji in programu (razen športa) skoraj ni razlike v primerjavi z običajnim stanjem. Veliko prilagajanja oz. sprememb pa je v višjih razredih. Začasno smo se zaradi premajhnega števila učilnic morali odpovedati nekaterim oblikam izvajanja programa, kot je npr. pouku v manjših učnih skupinah v 8. in 9. razredu ter pouku tehnike in gospodinjstva v skupinah. Prav tako ne moremo izvajati nekaterih interesnih dejavnosti.

Celotni program športa izvajamo na zunanjih površinah, na srečo je bilo vreme v septembru za to ugodno. Bo pa v nadaljevanju to velika težava, saj uporaba športne dvorane verjetno še kar nekaj časa ne bo možna, pouk športa pa se tudi v jesenskem in zimskem času začenja že ob 7.35.

Trenutno intenzivno poteka vse potrebno, da bi lahko še v mesecu oktobru v kletnih prostorih začeli uporabljati vsaj 6 učilnic, saj bo v nasprotnem primeru nastala resna težava, kje izvajati pouk v nadaljevanju. Resnično bi se radi izognili pouku v šotorih ali pouku na daljavo. Realno pa drugih možnih lokacij za izvajanje pouka v Mengšu ni.

Velika težava je organizacija šolske prehrane, saj šolske kuhinje in jedilnice vsaj še nekaj časa ne bo možno uporabljati. Ker se zavedamo velikega pomena prehrane za naše učence, smo takoj poiskaličasne rešitve, da otrokom omogočimo malico, kosilo in popoldansko malico. Razdeljevalnica hrane je začasno na povezovalnem hodniku bivše stare telovadnice.

Kmalu po začetku pouka smo se z občino dogovorili za postavitve šotora (na območju, kjer je bila stara telovadnica), v katerem učenci dobijo kosilo, ki nam ga dobavlja zunanji izvajalec. Že pred začetkom pouka smo se strokovni delavci zavedali, da bodo poplave v mnogih družinah, ki so bile prizadete, povzročile ne samo materialno škodo, temveč lahko tudi hude osebnostiske. Zato smo že v prvem tednu pouka v vseh razredih izvedli delavnice z namenom pogovora o morebitnih čustvenih stiskah, strahovih, doživljanju posledic nesreče, spodbujanju naših učenk in učencev k medsebojni podpori, pomoči, sočutju in strpnosti. Naši strokovni delavci, še posebej v šolski svetovalni službi, so otrokom še vedno na voljo za pogovor in svetovanje v primeru kakršnih koli stisk.

Učitelji in vsi zaposleni se trudimo s prilagojenimi metodami, oblikami in organizacijo dela učencem zagotoviti največ, kar nam stanje omogoča. Da bi bili o stanju na šoli in poteku sanacije na tekočem tudi starši naših učencev, smo z roditeljskimi sestanki začeli že v prvem tednu pouka, šola skrbi za redno obveščanje staršev o stanju prek spletne strani in elektronske pošte. Veseli smo, da velika večina staršev razume situacijo, s katero se soočamo na šoli, in nas podpira v načinu reševanja. Se je pa v primeru poplav ponovno pokazalo, da tudi Mengšani v primeru nesreče znajo stopiti skupaj in ponuditi pomoč. Zahvaljujemo se vsem prostovoljcem (našim zaposlenim, staršem nekaterih naših učencev in gasilcem), ki so takoj po poplavah pomagali pri čiščenju in urejanju prostorov. Takoj se je aktiviral naš šolski sklad, ki se je odločil, da priskoči na pomoč učencem, ki jim je poplava uničila šolske potrebščine. Zelo smo bili veseli odziva podpornikov šolskega sklada, saj nam je z donacijami v dveh tednih v ta namen uspelo zbrati nekaj več kot 6000 EUR. Sredstva je šolski sklad namenil 40 učencem, ki so zaprosili za pomoč, in vsem smo lahko pomagali. Iskrena hvala.

Na šoli si želimo, da bi naši učenci kljub vsem opisanim težavam pridobili vse potrebno znanje, da bi se lahko vključevali v številne, na naši šoli utečene nadstandardne programe in da bi se na šoli počutili dobro. Upamo, da v nadaljevanju sanacije ne bo prišlo do kakšnih nepričakovanih neprijetnih presenečenj in da šola čim prej pridobi prepotrebne prostore za izvajanje pouka za vse učence. Čeprav razumemo, v kako težki situaciji se je znašla občina, pa si tudi želimo nadaljevanja vseh potrebnih postopkov za realizacijo projekta izgradnje prepotrebne prizidka na območju stare telovadnice, ki bo končno rešila prostorske težave, ki jih imamo vrsto let v kuhinji, jedilnici, garderobah in knjižnici, in bo šoli zagotovila zadostno število učilnic in kabinetov.

Besedilo: **Milan Burkeljca** • Foto: **Arhiv OŠ Mengeš**

Strojno sušenje učilnice

Starejši gasilci PGD Mengeš na državnem tekmovanju

V Gornji Radgoni je letos v nedeljo, 24. septembra, potekalo Državno člansko gasilsko tekmovanje za memorial Matevža Haceta 2023.

V zgodnjih jutranjih urah se je tekmovalna deseterina starejših gasilcev v sestavi članov desetar Marijan Šinkovec, strojnik Milan Robavs, sel Lojze Divjak, napadalec 1 Slavko Burkeljca, napadalec 2 Stanislav Šimenc, vodar 1 Franc Jerič, napadalec 2 Jure Jerič, rezervni tekmovalci po poškodbi Brane Vrhovnik ter voznik in spremljevalec Sandi Zajc odpravila na omenjeno tekmovanje. Člani so se na poligonu pomerili v dveh disciplinah, in sicer vaji s hidrantom in vaji raznoterosti. Vse

pohvale našim starejšim gasilcem PGD Mengeš, ki so se po rednih tedenskih vajah in vmesni uvrstitvi na 3. mesto na regijskem tekmovanju letos že tretje leto zapored uvrstili v sam vrh prostovoljnih gasilk in gasilcev iz cele Slovenije. Čestitke!

Besedilo in foto: **PGD Mengeš**

SERVIS LCD TV APARATOV

SHARP
KENWOOD
TELEFUNKEN
● **BLAUPUNKT**
FINLUX JVC
TOSHIBA
HITACHI

AVS AUDIO
VIDEO
SERVIS

SERVISNI PARTNER ZA SLOVENIJO

Telefon: 01 729 13 03

Telefon: 01 729 13 04

E-pošta: avs.menges@siol.net

Internet: www.sharp-servis.si

Hribarjeva ulica 38, 1234 MENGEŠ

Delovni čas: od 9.-12. in od 15.-18. ure

Oktober bo v Knjižnici Domžale literarno obarvan

Z oktobrom smo tudi uradno vstopili v jesensko sezono, čemur smo se v Knjižnici Domžale poklonili s kar tremi projekti za spodbujanje branja med odraslimi.

Kot prvo smo predstavili Športno bralno značko, s katero smo letos vstopili že v četrto sezono. Slednjo smo uradno otvorili 23. septembra, na dan slovenskega športa, s čimer smo lepo povzeli bistvo izbrane športno-bralne dejavnosti – združevanje športnega udejstvovanja in branja, združevanje telesne in umske telovadbe. Zgibanke in seznam priporočenega gradiva lahko prevzamete v kateri koli enoti Knjižnice Domžale, vključno s Krajevno knjižnico Janeza Trdine Mengeš, kjer lahko dobite tudi več informacij o poteku bralnega projekta, ki sicer traja do vključno 30. aprila 2024.

S 1. oktobrom smo zakorakali tudi v novo sezono bralne značke Okusimo besedo, katere letošnji seznam priporočenega gradiva se lepo dopolnjuje z bralnim seznamom Zlata leta, s čimer želimo spodbuditi oziroma okrepiti bralne navade tudi med zrelejšimi bralci. Za sodelovanje v projektu Okusimo besedo si lahko izbirate čtivo z enega ali drugega seznama, seveda pa so dobrodošle izbire z obeh. Kot velja za Športno bralno značko tudi zgibanke s seznama za Okusimo besedo lahko prejmete v izbrani enoti Knjižnice Domžale. Tudi omenjena bralna značka traja do vključno 30. aprila 2024.

Malce drugačen pa je časovni raspored za Podjetniško bralno značko, ki smo jo v Sloveniji, v sodelovanju z Obrtno zbornico Domžale, uspešno izpeljali že drugo leto zapored. S 17. oktobrom slednjo tudi uradno zaključujemo, hkrati pa vstopamo že v tretjo bralno sezono. Tudi za podjetniško-bralni projekt lahko zgibanke in seznam prejmete v Knjižnici Domžale in njenih enotah, imate pa za čitanje in preučevanje podjetniške literature na voljo več časa, saj Podjetniška bralna značka poteka vse do 30. septembra 2024.

V primeru dodatnih vprašanj nas lahko vedno tudi pokličete, se pa s podrobnostmi projektov lahko seznanite tudi na naši spletni strani: www.knjiznica-domzale.si

Besedilo in foto: **Barbara Kopač, Krajevna knjižnica Janeza Trdine Mengeš**

PD Mengeš vabi na 1. tradicionalni Martinov pohod

Prisrčno vabljeni na jesensko popotovanje od Skrilj do Črnič. Nič kaj dosti znanih imen, kajne? Zato še toliko večji razlog, da se nam pridružite na Martinovem pohodu, kjer se bomo odpravili na doživljanje slikovite pokrajine pod Trnovskim gozdom.

Pot bomo pričeli v vasi Skrilje, kjer nas bo vodila pot Skrlanka do naravnega izvira vode. Pod vasjo Kamnje bomo poiskali slap Malenšček, se povzpeli do Rimskega stolpa, Školja sv. Pavla vse do pastirskih jam in naprej po »Tematski poti suhozidja in terasirane krajine« do zaselka Slejki in utrdbe Tabor. Od tu se bomo spustili po soteski Konjščak do slapu Čebr in do vasi Črniče, kjer nas bo čakal avtobus, da nas odpelje novim dogodivščinam naproti.

Dobimo se v soboto, 18. 11. 2023, na parkirišču pred PD Mengeš (veliko parkirišče za kulturnim domom) ob 7.30. Prijave zbira Miro Šušteršič na številki 041 809 862.

Besedilo in foto: **Mojca Kočar, PD Janez Trdina Mengeš**

Srečanje gorenjskih upokojencev

Vsako leto se gorenjski upokojenci zberemo na srečanju, ki je bilo letos ponovno v Snoviku, v organizaciji PZDU Gorenjske in DU Kamnik, dne 20. septembra. Na prireditvenem prostoru se nas je zbralo tisoč upokojencev iz Gorenjske regije, kar je nekaj manj kot druga leta. Eden od razlogov za manjšo udeležbo so bile avgustovske katastrofalne poplave, ki so prizadele tudi velik del Gorenjske.

Srečanje s kulturnim programom, v katerem so sodelovali pevski zbor in folklorna skupina DU Kamnik in plesalke plesov v vrsti iz Žirov, je pozdravila tudi nova predsednica ZDUS-a ga. Zdenka Jan in drugi slavnostni govorniki. Pozdravili so nas g. Robert Plavčak, predsednik PZDU Gorenjske, podžupanja Občine Kamnik ga. Romana Uranjek in g. Miloš Milivojevič, direktor

Skupinska slika pred katedralo

hotela Delfin. Vsi so poudarili pomen solidarnosti, druženja in medsebojne pomoči v teh težkih časih, ki so vse nas zaznamovali na različne načine. Sledilo je druženje ob živi glasbi in pogostitev, ki so jo pripravile Terme Snovik.

Dan smo mengeški upokojenci nadaljevali v Gornjem Gradu. Vožnja čez Črničev in potem v Savinjsko dolino nam je razkrila strahotne posledice neurja, ki je divjalo še z večjo močjo kot v Mengšu. Na eni strani so se prožili plazovi, na drugi pa je cesto in vse ob njej odnesla podivjana reka. Ujma ni prizanesla niti Gornjemu Gradu, kjer se je sprožilo 120 plazov in je reka Dreta s pritoki poplavila 100 hiš. Nas sta prijazno sprejela ga. Sara Bastl Grazer in čebelar g. Matej Krebs. Pogostil nas je s svojo medico, nam predstavil delo čebelarja in življenje čebel. Z veseljem smo kupili njegov zdravilni med, propolis, cvetni prah in medico in obljubili, da prihodnje leto, v juliju, pridemo na čebelarski praznik s povorko in na izbor medene kraljice.

Gospa Sara nas je z zanimivo razlago popeljala po muzeju Štekl, ki v več nadstropjih domuje v markantnem obrambnem stolpu, zgrajenem leta 1578, in hrani bogato zbirko predmetov, ki pričajo o pestri, večstoletni zgodovini Gornjega Gradu. Navdušila nas je zbirka inovatorja in izumitelja Antona Jamnika, ki ga imenujejo gornjegrajski Leonardo da Vinci, saj je sam izdelal in igral več instrumentov, napravo za lupljenje jabolk, mikroskop, fotoaparati in še neverjetne druge naprave, ki jih je tudi patentiral. Bil je tudi izvrsten risar in slikar.

Katedrala sv. Mohorja in Fortunata, ki jo je leta 1750 zgradil škof Ernest von Attems, nas je očarala s svojo mogočnostjo (največja katedrala po prostornini, najvišja kupola), bogato zgodovino, znamenitim božjim grobom in čudovitimi oltarnimi slikami, ki jih je naslikal sloviti dunajski slikar Kremser Schmidt. Tu je živel in je tudi pokopan škof Tomaž Hren, ki je bil vodilni protireformator na Kranjskem. Zanimivostim ni bilo konca, tako da nas je klicala oštirka iz Gostilne pri Jošku, da zamujamo na kosilo. Bilo je zelo okusno, na koncu pa nas je gospa Jožica razveselila še z odlično pehtranovo potico.

Vsega lepega je enkrat konec in zadovoljni smo se odpeljali proti domu.

Besedilo: **Marija Štebe** • Foto: **Vida Zorič, Milena Petek**

Spoštovani upokojenci DU Mengeš.

Vabimo vas, da se po poletnih počitnicah pridružite na številnih dejavnostih, ki jih organiziramo za vas. Preverite z gibanko in se nam pridružite od oktobra dalje.

Vabimo tudi druge upokojence, da se nam pridružijo, se naučijo kaj novega in spoznajo zanimive ljudi ali se srečajo s starimi prijatelji. Ne bo vam žal.

Jubilantka Ivanka Burja

Društvo podeželskih žena Domžale združuje svoje članice na območju nekdanje velike občine Domžale in jim skuša s svojimi aktivnostmi pomagati pri njihovem delu. Dekleta in žene si izmenjujejo izkušnje, rade sodelujejo s sosednjimi podobnimi društvi, pripravljajo izlete in ne nazadnje tudi druga drugi pomagajo. Med članicami je tudi gospa Ivanka Burja, ki je 5. septembra 2023 praznovala 80. rojstni dan, ob katerem je prejela vrsto čestitk in najboljših želja.

Članice društva so se zbrale na prijetnem srečanju in ji zapele najbolj znano pesem ob rojstnem dnevu ter ji zaželele predvsem veliko zdravja in optimizma, ki ga še posebej potrebuje v sedanjem času, saj so tudi njo prizadele poplave v začetku septembra 2023. Posebej sta ji veliko zdravja in prijetnega počutja med domačimi zaželeli obe podpredsednici društva Julka Černivec in Tatjana Kastelic.

Jubilantka se je rodila v delu Mengša, ki so mu včasih rekli Veliki Mengeš, danes pa z domačimi stanuje v Mengšu, na Glavnem trgu. Njeno življenje je tesno povezano s kmetijo, na kateri se je rodila. Kmečko delo jo je spremljalo skoraj vse življenje, saj sta oba z možem, ki je žal že umrl, ob kmetovanju hodila v službo, sama je bila zaposlena v Elektro v Ljubljani. Je skrbna mati treh otrok, ljubeča babica šestih vnukov ter vedno nasmejana in dobre volje, ko se pogovarjamo o njenih domačih, ki jih zelo ceni.

Včasih je rada štikala, v jeseni življenja pa rada kaj skuha in peče ter tako pocrklja svoje domače. Poplava v začetku septembra ji je povzročila kar veliko težav, saj ji onemogoča bivanje v domači hiši. Zatočišče je našla pri hčerki Andreji, upa pa, da se bo lahko kmalu vrnila domov.

Jubilantki ob visokem življenjskem jubileju iskrene čestitke in še veliko prijetnih trenutkov v Društvu podeželskih žena Domžale.

Besedilo in foto: **Vera Vojska**

Izmenjujemo prvič po poplavah

Mladinec uničen, oblačila odplavljena, a Izmenjevalnica gre naprej.

Poplave, koliko smo že pisali o njih! Zato tokrat ne bomo. Oglušamo pa se s pozitivno novico, in sicer v Mladincu z jesenjo pogumno nadaljujemo s projektom Izmenjevalnica oblačil. Prosto-voljke smo že nabrale nove zaloge unikatnih kosov in priskrbele stojala.

Septembra smo izvedle prvi dogodek izmenjevanja rabljenih oblačil v novi sezoni. Tokrat pa smo dogodku ponovno dodale tudi humanitarno noto. Z domačimi rastlinskimi mafini in ročno naslikanimi mandalami smo zbirale prispevke za obnovo prostora Mladinskega centra, prav tako smo polovico preostalih oblačil donirale ljubljanskima društvoma Mozaik in Kralji ulice. Z novimi trajnostnimi pobudami in slikami smo osvežile tudi svoj Instagram profil.

Naslednji dogodek načrtujemo konec oktobra. Dogodke si želimo izvajati redno in še naprej delati v dobro svoje skupnosti ter za svoj planet, a za to potrebujemo tudi vašo pomoč. Ne le z obiskom dogodka, ampak tudi s pomočjo pri ustvarjanju in vodenju. Če te zanima častno prostovoljsko mesto v naši ekipi, se obrni na nas, lahko preko Instagram profila ali pa na e-mail: društvo.aia@gmail.com. Poznata se vsaka roka in nov nasmeh.

Besedilo in foto: **Tea Vuga**

Razstava mlade ljubiteljske slikarke

Gostišče Trdinov hram je dobra stara mengeška gostilna, kjer imajo člani Likovnega društva Mengeš že nekaj let možnost razstavljati svoja likovna dela. Veseli so, da jim je vodstvo gostilne to omogočilo.

Tokrat se na pobudo predsednice društva s svojimi slikarskimi deli v tehniki akril na platnu predstavlja članica društva, ljubiteljska slikarka mlajše generacije Elma Avdič. Razstava je bila odprta 5. 9. 2023 in je na ogled do konca novembra 2023. Elma se je v začetku letošnjega leta priključila članom Likovnega društva Mengeš in od takrat aktivno sodeluje v vseh njihovih projektih.

Sicer pa rada ustvarja že od malih nog. Likovno ustvarjanje ji pomeni veliko. Ko ustvarja, pozabi na vse skrbi in težave. Slikanje jo sprošča, pomirja in napolni z energijo. V vsako svojo sliko prenese delček svoje duše. Rada opazuje okolico, zlasti naravo, ki jo navdihuje. Njene barvitosti in raznolikosti ne poskuša posnemati, ampak jo želi prenesti na platno kot svojevrstno doživljanje le-te.

Njena najljubša tehnika je akril na platnu. Sama se želi v tej tehniki in drugih tehnikah izpopolnjevati, saj meni, da je še na začetku ustvarjalne poti. Voljna se je učiti in morda nekoč svoje znanje deliti naprej.

Ob svoji prvi samostojni razstavi so jo obdajali mešani občutki, predvsem pa veselje in ponos ter odločnost, da bo šla naprej po tej poti.

Člani Likovnega društva Mengeš ji ob prvem koraku na tej poti iskreno čestitamo.

Besedilo in foto: **Estela Podgoršek**

Razstava Radoživost domišljije

V Galeriji Instituta Jožef Stefan je na ogled postavila svoja grafična dela članica Leonida Goropevšek. Razstava je bila na ogled od 7. 8. 2023 do 7. 9. 2023. Kot nosi naslov razstave, nam umetnica nakaže, da se v njena dela idejno vpletata domišljija in radoživost.

Njeno ustvarjanje je opisala umetnostna zgodovinarica Milena Zlatar. Iz predstavitvenega kataloga povzemam nekaj kratkih stavkov: Leonidi je najbližje prostorsko razmišljanje, ko ustvarja kot slikarka in grafičarka. Po poklicu je arhitektka, vsem arhitektom pa so likovne predstave najprej prezentne v smislu risbe, zapisa misli, ki se udejanji z dotikom človeške roke. O svojih ustvarjalnih vzgibih je zapisala: »Bil je papir in na njem nevidna pika.«

Leonida Goropevšek najbolj pogosto izbira tehniko suhe igle, kjer pridejo črte in z njimi gradnja prostorov še posebej do izraza, pa tudi bolj »razpoložensko« akvatinto in rezervaš, ki ne omogočata prevelikega barvnega sijaja, zlasti ne toliko, da bi barva preglasila njeno prostorsko mišljenje. Obe tehniki ohranjata mnoge spontane učinke odtisa. Umetnica se barvno intenzivnejše izraža z drugimi slikarskimi tehnikami (akvarel, olje, akril), na razstavi je na ogled avtoportret, v grafiki pa želi iskati predvsem utišano atmosfero svoje domišljije in likovnih uvidov.

Motivno gledalca nagovarja tako z geometrijskimi/matematičnimi znaki (npr. Krog/Kolo, Zaporedje ...) kot tudi izseki iz narave, flore in favne, njen najpogostejši motiv pa je motiv drevesa. Ob ogledu njenih številnih razstavljenih grafičnih del smo članice uživale, saj je na ogled razstavljenih približno 60 kakovostnih del. Ob lepi razstavi in za bogat ustvarjalni opus ji iskreno čestitamo.

Besedilo in foto: **Helena Testen**

VABILO

S čopičem v dobrodelnost

Glede na dober odziv **podaljšujemo** humanitarno prodajno razstavo v galeriji Likovnega društva Mengeš do **23. 10. 2023.**

Nakup umetnin je možen vsak ponedeljek, od 18. do 20. ure, ali po dogovoru na telefonski številki:

041/750 584, 031/341 210.

Lepo vabljeni!

Kdor poje rad, ostaja mlad

V sredo, 27. 9. 2023, se je Ženski pevski zbor »Stane Habe« iz Domžal pod vodstvom prof. Andreje Polanec udeležil 22. Festivala za tretje življenjsko obdobje. Tako kakor vsako leto je potekal v slovenskem kulturnem hramu Cankarjev dom, tokrat pod častnim pokroviteljstvom predsednice Republike Slovenije Nataše Pirc Musar.

Festival obiskovalcem ponuja najrazličnejše vsebine – strokovne in izobraževalne, pa tudi kulturne. Vsak lahko najde kaj, kar ga bogati, ohranja zdravega in srečnega v jeseni življenja. Starejši se tako vključujemo v različna društva in univerze za tretje življenjsko obdobje, ki se predstavljajo na festivalu.

Zborovodkinja Andreja nas je za petje v CD temeljito pripravila in povabila za spremljavo mengeška trubadurja – kitarista Hervina Jakončiča in orgličarja Marjana Urbanijo. A organizator nam je določil Gallusov oder, stran od jedra dogajanja (stojnic, delavnic). Poimenovali smo ga »slepo črevo«, ker nam publika ni bila zagotovljena. Torej se je bilo treba malce znajti: mimoidoče smo pocukale za rokav in jih povabile na nastop. Naše petje in igranje je bilo sproščeno in ubrano. Ko so zazvenele še naše solistke, sopranistki Marjetka Blejc in Helena Škrlep ter altistki Alma Bizjak in Jelka Dušak, se je »slepo črevo« hitro napolnilo. Publika nas je nagradila s toplim aplavzom in čestitkami.

Sugestija organizatorju: naslednjič pričakujemo sprotno ustno informiranje obiskovalcev – za starejšo populacijo je brošura premalo – s povabilom na delavnice in pred odre, na katerih potekajo pestri in zanimivi programi.

Nastopajoči si zaslužimo pozornost in spoštovanje, želimo biti videni in slišani!

Besedilo in foto: **ŽPZ »Stane Habe«**

23. Gostičevi dnevi

**VABIMO VAS NA SLOVESNOSTI
V SPOMIN NA OPERNEGA PEVCA
JOŽETA GOSTIČA**

Nedelja, 15. oktober 2023, ob 18.00
Cerkev Marijinega rojstva na Homcu

**SLAVNOSTNI KONCERT
V SPOMIN
MAESTRU VLADIMIRJU
KRANJČEVIČU**

Solisti Opere HNK Zagreb

**Solisti in zbor
SNG Opera in balet Ljubljana**

www.gosticevi-dnevi.net
Informacije: 051 319 675

Ob 90-letnici PGD Loka pri Mengšu

Sreda, 30. avgust 2023: Ob 90-letnem jubileju smo najprej pripravili slavnostno sejo v sredo, 30. avgusta 2023. Slavnostne seje v dvorani gasilsko-kulturnega doma v Loki se je udeležilo večje število predstavnikov sosednjih gasilskih društev iz GZ Mengeš in GZR Domžale, predstavniki Občine Mengeš in CZ, gospod župnik ter predstavniki Kulturnega društva Antona Lobode in Športnega društva. Navzoče so pozdravili slavnostni govorniki: predsednik PGD Robert Ručigaj, predsednik GZ Mengeš Boštjan Čebulj, predsednik regije Ljubljana III Slavko Jalovec in župan Občine Mengeš Bogo Ropotar. Še posebej je slovesnost popestrila pevška skupina RŽ domačega KD Antona Lobode pod vodstvom pevovodje Andreja Ropasa. Za začetek so zapeli himno R Slovenije in gasilsko himno, v nadaljevanju pa razveselili z občutenim petjem slovenskih narodnih pesmi. Ob zaključku so bila podeljena društvena priznanja in odlikovanja GZ Mengeš.

Društvena priznanja:

Urša Brumec, Lidija Muzga, Miro Loboda, Martin Zupan, Peter Brojan, Nataša Vrhovnik Jerič, Robert Pogačar, Uroš Pogačar, Gašper Petrič, Betka Stopar, Špela Loboda.

Priznanje GZ Mengeš III. stopnje: Marko Jerič, Franc Malus, Nejc Loboda, Kaja Ručigaj, Blaž Burgar, Miha Jerič.

Priznanje GZ Mengeš II. stopnje: Darko Posavec, Janez Galjot, Franc Lagoja, Justina Jerič, Marija Repanšek, Sašo Jenčič, Domen Pirnat, Franc Skok.

Priznanje GZ Mengeš I. stopnje: Marko Kocjan, Slavko Sedeljšak, Marjan Repanšek, Boštjan Čebulj, Boštjan Pesrl, David Bizjak.

Slovesnost je vodila in povezovala Barbara Justin.

Po slovesnosti smo se ob prigrizku, pecivu in dobri kapljici začeli v prijateljskem druženju.

Sobota, 2. september 2023: Razpoloženje in pričakovanje vaščanov in drugih privržencev gasilstva se je stopnjevalo proti koncu tedna, ko je bila za soboto, 2. septembra 2023, napovedana povorka od kamnitega mosta do prizorišča v šotoru v športnem parku v Loki. Povorka je bila sestavljena iz ešalona praporov sodelujočih društev, bilo jih je 23, ter ešalona domačih in gostujočih gasilcev, skupaj okoli 160 mladine, članic in članov. Tudi gasilska vozila so sodelovala v povorki. Seveda ob tem ne sme manjkati Mengeška godba pod taktirko Dimitrija Ledererja, ki s svojimi koračnicami poudari slovesnost trenutka. Popestritev povorke so bile številne narodne noše in močno zastopstvo Folklorne skupine KD Svoboda Mengeš, kjer so bile zastopane vse starostne skupine, od najmlajših do odraslih. Slovesnost v šotoru je pričela Mengeška godba s himno R Slovenije. V nadaljevanju so se zvrstili slavnostni govorniki.

Nagovor predsednika PGD Loka pri Mengšu Roberta Ručigaja: Naše društvo je bilo vedno pripravljeno pomagati naši skupnosti v najtežjih trenutkih. Tako je bilo tudi letos, ko nas je prav na naš »rojstni dan pred devetimi desetletji« doletela katastrofa velikih razsežnosti. Ob tem jubileju se oziramo nazaj na dosežke, neštete intervencije, uspešno izvedene vaje in usposabljanja ter trdo delo, ki je vloženo v izgradnjo naše organizacije. Prav gotovo smo lahko ponosni na to, kar smo postali. S sodobno opremo, dobro usposobljenimi operativci in močno povezavo s svojo lokalno skupnostjo smo kos nalogam s področja zaščite in reševanja. Naše delo ni le gašenje požarov, smo tudi vzorniki, mentorji in skupnostni vodje. Gasilci smo in bomo vedno stali v prvi liniji, ko gre za pomoč in varnost naših krajanov oz. državljanov.

Navzoče je nagovoril tudi predsednik GZ Mengeš Boštjan Čebulj. Društvu se je zahvalil za plemenito delo, ki ga opravljajo člani z reševanjem ob požarih ter naravnih in drugih nesrečah, ter zaželel še nadaljnje uspešno poslanstvo.

Mengeški župan Bogo Ropotar je poudaril, da delovanje gasilcev že dolgo ni pomembno zgolj pri gašenju požarov, temveč je ključno ob vseh naravnih in drugih nesrečah. Obljubil je, da bodo loškimi gasilcem tudi na Občini Mengeš z opremo in finančnimi sredstvi še naprej omogočali dobre pogoje za delo. Pogum gasilcev in nesebično pomoč ljudem v stiski je izpostavil Slavko Jalovec, član upravnega odbora Gasilske zveze Slovenija in predsednik regije Ljubljana III., ki se je spomnil tudi

Pravopis in uradovalni jezik

Rubrika *Kako govorimo* – kako pišemo nastaja za Mengšana od lanske pomladi in domišljam si, da bralci, opozorjeni na jezikovne napake in nedoslednosti, odslej v javnosti govorite oz. pišete bolje. Kako pa je z uradovalnim jezikom, npr. v Uradnem vestniku Občine

Mengeš? Te strani so namenjene ob - javljanju odlokov, sklepov in drugih aktov občinskega sveta, ki so za mnoge suhoparni. Zagotovo pa jih prebere vsak, ki ga zanimata občinsko gospodarjenje in politika ali čaka na objavo kakega razpisa.

Uradni vestnik v Mengšanu je jezikovno soliden, a vseh pravil po pravopisu ne upošteva ali vsaj ne dosledno. V datumu na koncu aktov ni zahtevanih presledkov za pikama, pravilen je torej zapis *Datum: 21. 6. 2023*. Slogovna napaka je tudi navajanje **odvečnih »dne« in »svoji«**, neupravičena pa je tudi **vejica** pred »dne« v uvodnem odstavku: namesto *Na podlagi ... je Občinski svet Občine Mengeš na svoji 5. redni seji, dne 21. junija 2023 sprejel SKLEP ... naj se zapiše Na podlagi ... je Občinski svet Občine Mengeš na 5. redni seji 21. junija 2023 sprejel SKLEP ...* Vzorec datuma in uvodnega odstavka se ponavlja pri vsakem sklepu oz. odloku in bi ju bilo vredno spremeniti v prid boljšega sloga in pravilnega zapisa.

V prej navedeni povedi je za **vrstilnim števnikom** 5. in 21. pravilno uporabljena **pika**, ne pišemo pa je za glavnim števnikom: *v *15. dneh po seji => v 15 dneh*. Najlažje se odločite o piki, če število nadomestite s 4: če ga preberete kot štiri, gre za glavni števnik, če pa kot četrti, gre za vrstilni števnik. Naš primer bi tako prebrali *v štirih dneh po seji*, torej pike ni.

Za označitev alinej je v Uradnem vestniku ponekod uporabljena daljša črtica, t. i. **alinejni pomišljaj**, drugje pa kar vezaj (krajša črtica). Alinejni pomišljaj ni le bolj pravilen, ampak tudi bolj viden! Prav tako ni dosledno upoštevano: samo če se prejšnja alineja konča s piko, se naslednja alineja začne z veliko začetnico, za podpičjem ali vejico pa se nova alineja lahko začne le z malo začetnico!

V uradovalnem jeziku je pri uvajanju naštevanja pogosto uporabljen pridevnik **naslednji**, ki ga pravopis označuje kot publicizem in naj bi ga **1. nadomestili s kazalnim zaimkom ali načinovnim prislovom**: *... v skladu z naslednjimi elementi točkovanja: => v skladu s temi elementi; finančni načrti so razdeljeni na naslednje programske dele: => na te programske dele; Občinski svet je sprejel naslednji Pravilnik ... => ta Pravilnik; Predstavnike vrtca se voli na naslednji način: => se voli tako; ali pa naj bi ga **2. izpustili, ker zadostuje že dvopičje**: *Besedilni del tega odloka vsebuje naslednje: => Besedilni del tega odloka vsebuje: (brez naslednje).**

Besedilo: **Helena Škrlep**

visokega zaupanja, ki ga med Slovenci uživajo gasilci, lanskega požara na Krasu, dotaknil pa tudi nedavne ujme. »Že 177 let se krepimo, saj v naše vrste vstopa vse več mladih,« je med drugim povedal Jalovec, zaključil pa, »ko človek združi izurjenost in predanost, mu rečemo profesionalc. Ko človek združi sočutje in skrb, mu rečemo prijatelj. Ko človek združi pogum in nesebičnost, mu pravimo junak. Ko človek združi vse troje – profesionalc, prijatelj, junak – mu preprosto rečemo gasilec.« V nadaljevanju je župnik gospod Marko Košir opravil kratek obred in blagoslovitev novega vozila. Botra ga. Ana in g. Gašper Petrič, predstavnika družbe Gašper, Gostinstvo in sveto vanje d.o.o., sta nato predala ključe novega vozila poveljniku Domnu Pirnatu, ta pa jih je predal vodji voznega parka Urbanu Ručigaju, ki se je zavezal, da se bo z vozilom vestno ravnalo, tako da bo vedno pripravljeno za pomoč bližnjemu. Vozilo Ford Ranger z oznako GVGP-1 bo zamenjalo sedanje 26 let staro vozilo. Gre za manjše vozilo za gozdne požare, ki ima na voljo dva modula, in sicer modul za gašenje gozdnih požarov ter modul za posredovanje ob neurjih in tehničnih intervencijah. Modularna izvedba omogoča hitro prilagoditev vozila za ustrezno vrsto intervencije.

Ob zaključku so bila podeljena še odlikovanja Gasilske zveze Slovenije:

- gasilska plamenica II. stopnje: Andrej Bizjak, Stane Cimerman, Branko Urbanc, Anže Kveder;
- gasilska plamenica I. stopnje: Andrej Brojan;
- gasilsko odlikovanje III. stopnje: Marjana Brojan;
- gasilsko odlikovanje I. stopnje: Mirko Urbanc;
- odlikovanje za posebne zasluge: Robert Ručigaj, Franc Urbanc;
- gasilska plamenica I. stopnje: PGD Loka pri Mengšu.

Posamezne skupine folkloristov KD Svoboda Mengeš so s prikazom ljudskih plesov popestrile slovesnost. Povezovalka in napovedovalka je bila Nataša Vrhovnik Jerič.

Po zaključku slovesnosti je za uvod v zabavni del sledil nastop kvinteta Stopar, od 20. ure dalje pa je za vedro razpoloženje in ples poskrbel ansambel Saša Avsenika. Gostinske usluge je nudilo podjetje Toma prireditve Boštjan Zadravec s.p., domači gasilci pa smo pripravili bogat srečelov.

Besedilo: **Miro Urbanc** • Foto: **PGD Loka pri Mengšu**

Odstranjevanje naplavin v športnem parku

V PGD Topole delovno tudi v septembru

Mesec september je bil v Topolah zelo deloven na več področjih, kar kaže, da vas počasi okreva po avgustovski vodni ujmi.

Igre mladih v sklopu gasilske noči

Najprej smo moči združili na delovni akciji v soboto, 9. septembra, v športnem parku, kjer je bilo treba odstraniti naplavine, očistiti kanale in odtoke za odvodnjavanje ter oprati asfaltno ploščad. Z delom nam je uspelo delno sanirati igrišče, da so lahko starejši gasilci in gasilska mladina začeli opravljati svoje dejavnosti.

V soboto, 16. septembra, se je v popoldanskih urah pred gasilskim domom zbrala gasilska mladina, da bi aktivno preživeli noč in del dneva in osvojili nove gasilske spretnosti.

Po zboru in namestitvi po prostorih so najprej spoznali nevarnosti v gospodinjstvu s prikazom maščobne eksplozije in eksplozije plinske kartuše, v nadaljevanju so si ogledali vrste gasilnikov in se v gašenju z njimi tudi sami preizkusili. Sledil je gasilski kviz, večerja in ogled filma, nato pa za najmlajše nočni počitek, za mladince in pripravnike pa bujenje pred polnočjo in nočna vaja gašenja manjšega požara. Jutro je bilo razgibano, najprej telovadba in krajši pohod, zajtrk in odhod na igrišče, kjer so se mladi v več ekipah pomerili v različnih gasilsko-športnih igrah. Prijetno utrujeni so se pred odhodom domov okrog poldneva zbrali pred gasilskim domom, kjer so bile najboljšim ekipam za dosežene rezultate v igrah podeljene nagrade.

V petek, 22. septembra, je vodstvo našega društva imelo prijetno dolžnost, da sledi usmeritvam direktorja podjetja Bosch Rexroth Martina Hansena in razdeli opremo za posredovanje ob poplavih. Mokra-suhe sesalnike so tako prevzeli gasilci iz PGD Mengeš in PGD Horjul, pretočno črpalko pa PGD Loka pri Mengšu. Tako bodo enote v prihodnje lahko boljše in hitreje posredovale, čeprav si seveda vsi želimo, da naprav ne bi bilo treba nikoli uporabiti.

Aktivni so bili tudi starejši gasilci, ki so se ves september pripravljali na državno tekmovanje, ki je 24. septembra potekalo v Gornji Radgoni. Kljub dežju, ki je motil izvedbo tekmovalnih disciplin, je ekipa solidno opravila obe predpisani vaji in se kljub manjši napaki uvrstila na 25. mesto od 45 ekip, kar je tudi najboljša uvrstitev ekip regije Ljubljana III, ki so se na državno tekmovanje uvrstile v kvalifikacijah. Po tekmovanju je sledil ogled sejma zaščite in reševanja SOBRA, nato pa kosilo s prekmurskimi dobrotami v prijetni gostilni »Pri Luizi« v Dobrovniku. Dan smo zaključili z razglasitvijo rezultatov in vožnjo proti domu. Da se je ekipa lahko odpravila na tekmovanje, se moramo prav posebej zahvaliti gospodu Maksu Slaparju in njegovemu podjetju Prevozi Slapar d. o. o., ki je društvu dal na razpolago vozilo iz svojega voznega parka, saj je naše vozilo za prevoz moštva zaradi avgustovske poplave nevozno.

V torek, 26. septembra, je že v sklopu meseca požarne varnosti potekala še društvena gasilsko-reševalna vaja na eni od domačij v Topolah. Motiv vaje je bil požar v mehanični delavnici, naloge pa gašenje požara, iskanje poškodovane in pogrešane osebe in preprečitev nevarnosti širjenja požara na sosednje objekte. Vaja je pokazala primerno znanje ope-

Prevzem opreme Bosch za PGD Loka pri Mengšu in PGD Horjul

Prevzem opreme za PGD Mengeš

Za konec še enkrat hvala vsem, ki ste nam pomagali do sedaj, upamo pa, da bo do naslednje številke glasila že jasno, kako naprej v reševanju nezavidljivega položaja, ki nam je zmanjšal operativno pripravljenost in povzročil nemalo skrbi pri zagotavljanju finančnih sredstev.stovoljnih gasilk in gasilcev iz cele Slovenije.
Čestitke!

Besedilo: **Janez Koncilija** • Foto: **PGD Topole**

Udeleženci državnega tekmovanja, prva vrsta z leve: **Franci Zabret, Janez Koncilija, Vinko Hribar, Janez Černivec, Franc Hribar**; druga vrsta: **Andrej Mejač, Avgust Aleš, Peter Jemec**

Utrinek z gasilsko-reševalne vaje

rativnih gasilcev, so pa bile v oceni vaje nakazane določene usmeritve za lažje in boljše delo tako na vajah kot v realnih situacijah.

Za konec meseca smo v petek, 29. septembra, doživeli še enega lepših trenutkov, ki nam daje vedeti, da po poplavi še nismo ostali čisto pozabljeni. Podjetje BSH iz Nazarij nam je namreč podarilo pralni stroj znamke Bosch, ki smo ga seveda izredno veseli, saj je tudi to ena od pomembnih pomoči, da se bomo topolski gasilci lažje postavili na noge. Teden dni prej pa nas je z donacijo pnevmatskega pribora za čiščenje opreme razveselil tudi predstavnik podjetja S3C d. o. o. iz Ljubljane. Obema podjetjema se najlepše zahvaljujemo.

Kljub zadovoljstvu zaradi opravljenega dela in donaciji naša velika skrb še vedno ostaja nevozno vozilo za prevoz moštva. Postopki pri zavarovalnici sicer tečejo, ker pa bi stroški popravila stali 40.000,00 €, je vozilo ocenjeno kot uničeno. Povračilo iz naslova zavarovanja bo tako le delno, zato še vedno zbiramo finančna sredstva, saj se zavedamo, da bo treba nabaviti novo vozilo. Veliko podjetij in posameznikov se je na naše prošnje že odzvalo, za kar se jim resnično iz srca najlepše zahvaljujemo. Žal pa zbrana sredstva in izplačilo zavarovalnice še ne bodo omogočali nakupa novega vozila ali morebitnega popravila obstoječega, zato nas čaka še kar nekaj dela. Če ste nam pri tem pripravljeni pomagati, lahko to še vedno storite s prispevkom na naš transakcijski račun, odprt pri NLB d. d. številka:

SI56 0230 1001 0245 203, sklic POPLAVE.

Donacija BSH Nazarje

LITERARNI VEČER PZDU GORENJSKE

V šelestenju pod rameni Blegoša beseda kramlja

To je bil naslov zbornika izbranih besedil za 14. literarno srečanje PZDU Gorenjske, ki je bilo 21. septembra v Gorenji vasi. Svoje literarne prispevke je prijavilo 26 avtorjev in avtoric iz 14 gorenjskih društev upokojencev. S svojim prispevkom sem zastopala občino Mengeš.

Ljudje v poznih letih življenja imajo še veliko povedati in izpovedati. Najboljši prispevki letošnje bere izkazujejo ustvarjalno moč šestindvajsetih avtoric in avtorjev. Pesmi so žanrsko pestre, saj se pnejo od razpoloženske poezije, zapisov vtisov, doživljanj in razmišljanj, nekajkrat pa se z močnimi pesniškimi podobami in metaforiko zmorejo dvigniti v območje rahločutne lirike. Govorijo o nakopičenih spominih starejšega človeka, o človeški minljivosti in krhkosti ter zrelem sprejemanju starosti. Tudi ljubezen in erotika včasih vzplamtita v vsem siju.

Tudi proza se razteza v široki pahljači pripovedi v domačem narečju poustvarjalnega pisanja ob Tavčarjevi okrogli obletnici. Letos mineva sto let, odkar je za vedno zapustil Poljansko dolino. S svojimi deli je zaznamoval vso Slovenijo, najgloblje pa je zaznamoval prebivalce svoje doline. Še vedno se mu pišejo pisma, neodposlana, a ne shranjena le za osebne arhive. Poslušali smo jih vsi prisotni na srečanju. Narečje je obogatilo vsebino in nas za trenutke preselilo v Tavčarjev čas.

Društvo upokojencev za Poljansko dolino Gorenja vas je v počastitev 70-letnice v svoj kulturni program poleg izbrane proze in poezije vključilo dva zelo zanimiva nastopa.

13-letna citrarka Asja je zaigrala pesem iz filma Cvetje v jeseni, Ne bodi kot drugi in Kaj pa ti piskaš. Nepozabno.

Nagrada

*Le tihi valovi so znali
Moj šepet na obali.
Beli galebi mojo pesem so peli
In za snubitev so letos jo vzeli.*

*Gledam njihove drobne oči
In hvaležne peruti, ki mahajo mi.
Morda me bodo zvalili,
Ko bodo nova gnezda zgradili.*

*Kako rada dobila bi krila,
Jih razumela, njihov jezik govorila.
Bi jim nove pesmi pisala
In tako sebi svobodo izbrala.*

*Prebudili valovi so sanje.
Prihaja resnica in z njo jasno spoznanje,
Da mora biti preteklost pozaba,
A korak v prihodnost edina nagrada.*

Frančiška Hunjet

Domača dramska skupina pa je vsem dvignila razpoloženje z Divjim petelinom.

V sklop prireditve je bilo vključeno tudi odprtje razstave Majde Debeljak Po poteh Kosmovega Janeza.

Po vseh zahvalnih govorih, šopkih cvetja in pogostitvi smo se razšli z ugotovitvijo:

Starejši se moramo družiti, še pisati in tako ohranjati spomine. To so albumi naše preteklosti. Hvala ti Poljanska dolina.

Besedilo in foto: **Frančiška Hunjet**

Predstavniki Svetovne zdravstvene organizacije obiskali Zdravstveni dom Domžale

V ponedeljek, 11. septembra 2023, so v organizaciji Svetovne zdravstvene organizacije pričeli z delovnim obiskom v Sloveniji predstavniki litvanskega zdravstvenega sistema. Namen srečanja je spoznati delovanje slovenskega javnega zdravstva na primarni ravni. Obiskali so tudi Zdravstveni dom Domžale, katerega soustanoviteljica je Občina Mengeš.

Delegacijo sta sprejela mag. Renata Rajapakse, direktorica Zdravstvenega doma Domžale, in Gašper Orehek, pomočnik direktorice Zdravstvenega doma Domžale za zdravstveno nego. V uvodu je mag. Renata Rajapakse predstavila zdravstveni dom: »Zdravstveni dom Domžale je sedmi največji zdravstveni dom v Sloveniji. Zdravstveno varstvo na primarni ravni zagotavljamo za 62.000 prebivalcev in prebivalcev 5 občin ustanoviteljic, Občin Domžale, Lukovica, Mengeš, Moravče in Trzin.«

V ambulanti nujne medicinske pomoči delajo urgentni in družinski zdravniki

Najprej so si ogledali ambulanto Službe nujne medicinske pomoči, ki jo je predstavila mag. Renata Rajapakse: »Enota je vključena v Dispečersko službo zdravstva, ki koordinira vse nujne intervencije na terenu. S pomočjo občin ustanoviteljic smo organizirali srečevalni sistem delovanja nujne medicinske po-

moči. To pomeni, da zdravnik ob pomoči dodatnega reševalca izvaja intervencije s posebnim vozilom neodvisno od reševalcev. Ob koncu tedna pa imamo poleg urgentnega še dežurnega zdravnika, saj lahko dnevno ambulantno obiše tudi do 120 ali celo več pacientov.«

Med ogledom ortodonske ordinacije o zaposlitvi dveh specialistk in ene specializantke tega področja

Sledil je ogled ortodonske ordinacije, kjer je delovanje ortodontije predstavila vodja zobozdravstvene dejavnosti v Zdravstvenem domu Domžale gospa Greta Andrejka Jerman, dr. dentalne medicine, specialistka zobne in čeljustne ortopedije.

Med ogledom ginekološke ambulante o pomenu preventivnih pregledov za nosečnice in ženske

V ginekološki ambulanti je Nina Osvald Avguštin, dr. med., specialistka ginekologije in porodništva, posebej izpostavila pomen rednih preventivnih pregledov za nosečnice in triletnih rednih odvzemov brisa za vse ženske.

Preventivni programi in delavnice od 1. septembra 2023 v okviru Centra za krepitev zdravja

Centra samega si niso mogli ogledati, saj zaradi prostorske stiske zdravstvenega doma na matični lokaciji v centru Domžal deluje na začasni lokaciji v občini Trzin. Delovanje Centra za krepitev zdravja je zaradi odsotnosti vodje centra predstavil Aljaž Železnik, diplomirani fizioterapevt, in opozoril na pomen preventive: »V okviru centra potekajo številne preventivne aktivnosti in delavnice. Želimo si velikega obiska, saj s preventivo lahko največ storimo sami zase in za svoje zdravje.«

Seznani so se tudi z načinom dela in organizacijo ambulant družinske medicine

Delegacijo sta izven predvidenega načrta obiska zelo zanimala tudi način dela in organizacija ambulant družinske medicine. Ogledali so si prostore, kjer ordinacije delujejo, in se seznanili z delom referenčne diplomirane medicinske sestre. Gašper Orehek jim je predstavil tudi uvedbo centralnega sprejema klicev za vse ambulante.

Besedilo in foto: **Tina Drolc**

Jesen v 1. a razredu

Izobraževanje stane dosti denarja, a enako velja za nevednost

(Claus Moser)

Leto nazaj sem prispevek ob podobni priložnosti, to je ob 5. oktobru, Svetovnem dnevu učiteljev, naslovil precej dostojanstveno, da ne rečem vzvišeno. Uporabil sem misel ameriškega filozofa in pedagoga Theodora Bramelda. Ponovil jo bom: 'Učiteljski poklic se mi brez sence dvoma zdi največji od vseh poklicev.' Lepo zveni, ni kaj. Ni mogoče, da se z njo ne bi strinjali, prav tako ne z iskrenostjo njenega avtorja. Brameld je bil pedagoški vizionar, dobro je vedel, da brez kakovostnega znanja človek in človeštvo na nobenem področju ne moreta napredovati. Za to pa so potrebni učitelji in zato se mu zdi učiteljski poklic v družbi z ostalimi »brez dvoma največji«.

Na prvi pogled se zdi, da si lanski in letošnji naslov krepko nasprotujeta. Lani poduhovljen, letos realen, prizemljen. A bi dejal, da imata vsaj eno točko skupno. Namreč, če je poklic največji, najpomembnejši, pomeni, da je najuglednejši. Pomeni tudi, da družba, ki neko dejavnost posebej ceni, vanjo vlaga veliko denarja. Poklici v tej dejavnosti so dobro plačani in so

zato privlačni. Če pa se družba pomembnosti izobraževanja – o njem teče beseda, ne zaveda dovolj in mu ne namenja dovolj denarja, je ena od posledic takega ravnanja, da poklici v tej dejavnosti nimajo ugleda, niso privlačni. To pa je huda stvar. Zakaj?

Navedel bom misli dveh izpostavljenih oseb v slovenskem šolstvu. Navedla sta jih na posvetu, namenjenem kadrovske krizi v šolstvu, padanju ugleda in privlačnosti poklica učiteljev. Gregor Pečan, predsednik Zveze ravnateljov OŠ: »V kapitalizmu je ugled neločljivo povezan z materialnim stanjem. Če si reven, te nihče ne bo opazil. Da bo poklic privlačen, je nujno ustrezno materialno vrednotenje.« Branimir Štrukelj, glavni tajnik šolskega sindikata: »Ni res, da ugled učiteljev pada. Še vedno je učitelj na četrtem mestu med poklici v Sloveniji! In še vedno je Slovenija v družbi držav z najboljšim šolskim sistemom. Res pa je, da ta zelo zahteven poklic izgublja privlačnost.«

Tako je torej. Poklic učitelja ima v slovenski družbi kljub vsemu še vedno ugled, ni pa privlačen. Sposobni in ambiciozni mladi si rajši izberejo druge poklice, kjer si bodo lažje uredili življenje in uresničili strokovne ambicije. Še več. Tudi številni učitelji s pedagoško prakso so se, če le lahko, raje preselili na delovna mesta v drugih dejavnostih, kjer so njihovo znanje bolje plačali. Za to imajo preprosto razlago: Samo od idealizma se težko živi.

Kaj pa o tem mislijo učitelji? Neka anketa je pokazala porazno stanje. Zgolj (!) šest odstotkov učiteljev OŠ meni, da je njihov poklic v družbi cenjen, samo trije odstotki pa imajo občutek, da ga cenijo odločevalci (politiki, poslanci, visoki uradniki)! Res porazno! Kar 97 % učiteljev torej nima zaupanja v odločevalce, da bodo naredili, kar je treba in šolstvo spravili na zeleno vejo! Od besed ne preidejo k dejanjem, zato perspektiva ni spodbudna.

Najmlajši učenci pri pouku

Torej, kar zadeva ugled učitelja, slika sicer ni črna, pa tudi barvna ne. Nekaj črno-belega, ki pa negativno vpliva na ugled in privlačnost poklica. Zakaj? Čeprav ga javnost, sem spadajo tudi starši, še zmeraj postavlja visoko, učitelji tega nekako ne občutijo. Zanimivo. Očitno na to vpliva realno stanje v šolskih okoljih, kjer se soočajo pričakovanja in zahteve staršev ter zmožnosti in objektivne možnosti učiteljev, kako jih izpolniti. Dejstvo je, da je na tej relaciji nastala absurdna situacija, ki je naravni red stvari obrnila na glavo. Starši niso kos otrokom, šola (učitelji) pa ne staršem. Čudno, ne? Otroci so se namreč opolnomočili, če se izrazimo sodobno, »pogrunтали« so šibke točke družinske in šolske politike in na novo postavili pravila igre. Mnogi sodobni starši si starševsko vlogo predstavljajo tako, da je otroku treba dopustiti vse možnosti – brez omejitev, dolžnosti in odgovornosti. V dobri veri, da bodo le-ti znali sami izbrati prave odločitve. Ne pomislijo pa, da tega še niso zmožni in da nanje vplivajo zunanji dejavniki: vrstniki, komunikacijska sredstva, okolje. Omogočijo jim vse, kar si poželijo in še več. Ker jim ne privzgojijo odgovornosti, ni rezultatov, ni šolskega uspeha. Za vse to pa okrivijo učitelje, ki da niso dovolj strokovni, povrh pa premalo delovni. In rezultat? Učitelji so prizadeti, izogibajo se konfliktom, v medsebojne odnose s starši se naselita nezaupanje in neiskrenost. Po splošnem prepričanju je to drugi pomembni razlog za nepriljubljenost poklica.

Ob prebiranju raznih uradnih in zasebnih izjav človek dobi vtis, da je tretji razlog za upadanje privlačnosti (ni nujno, da je to pravi vrstni red) občutek pri učiteljih, da jim pristojni strokovni in upravni organi ter politika ne nudijo dovolj podpore in razumevanja. Nasprotno, enostavni postopki se vse bolj birokratizirajo, bobu se ne reče bob, obveznosti je vse več. »Namesto več časa za učence in kakovostne odnose s starši, s katerimi bi se dalo odpraviti manjše težave, preden postanejo veliki problemi, nas množica predpisov sili v papirnat način

delovanja. Komu to koristi? Nikomur!« so pogoste malodušne izjave učiteljev.

Postavlja se resno vprašanje: Je sodoben učitelj postal ujetnik zakonov in predpisov? Spletna stran Ministrstva za šolstvo pokaže poleg temeljnih zakonov toliko podzakonskih aktov, da se zvrsti v glavi! In veliko večino tega morajo učitelji poznati, da lahko ravnajo pravilno, niso tarče pravno podkovanih staršev in delujejo kompetentno. Ravnatelj šol pa seveda za vse, čeprav niso pravniki, pravno odgovarjajo. Naloga strokovnih delavcev v šolah je vendar soočanje s strokovnimi vprašanji, nenehno strokovno izpopolnjevanje, osebna rast, obvladovanje komunikacije! Le tako bodo samozavestni. Ugledni. S poklicem, ki bo sposobne ljudi pritegnil v učiteljske vrste, šole pa bodo med dobrimi kandidati lahko izbirale najboljše. Uspešneje se bodo spopadali z negativnimi izzivi sodobnega sveta, ki ogrožajo predvsem mlade: razne oblike nasilja, odtujenost, uživanje različnih škodljivih snovi . . .

Z vsem, kar sem napisal v tem besedilu, namenjenem Dnevu učiteljev, nisem hotel nikogar prepričevati, da so ljudje brez pomanjkljivosti in da ne delajo napak. Sploh ne. Med njimi so tudi taki, ki so pomotoma zašli v njihove vrste in so tam ostali. Niso popolni, na tem svetu ni ničesar popolnega. In kdor dela, tudi greši. Vendar namesto njih nimamo ničesar boljšega, nikogar, ki bi našim otrokom pomagal usmerjati korake v življenje in svet in jim povedal, da sam ne prideš nikamor. Le skupna pot je uspešna.

Zato brez zadržkov pritrdim Bertrandu Russllu: Učitelji so bolj kot kateri drugi ljudje varuhi civilizacije. In veste kaj, vsi starejši, ne le starši. Pomagajmo učiteljem, tudi če se vedno ne strinjamo z njimi. Kdaj pa kdaj jih pohvalimo. Njihova prizadevanja podprimo z lastnim zgledom. Saj v bistvu vemo, katera naša dejanja in lastnosti otrokom niso dobra popotnica.

Besedilo: **Branko Lipar** • Foto: **OŠ Mengeš**

Zaloke in skakalnice

Prelivanje desnega roba

MENJE Mengeš in poplavna varnost

O katastrofalni poplavi Mengša 4. 8. 2023 je bilo že veliko napisanega. Obiskovali so nas politiki, televizija, novinarji. Edini junaki pa so gasilci, civilna zaščita, prostovoljci in poplavljenjci, ki so s svojimi prijatelji morali reševati, kar se je še dalo.

Ta članek sem se odločil napisati, ker vidim, da se zadeve že umirjajo z raznimi izjavami politikov, kaj vse bodo naredili in podobno, in ker se že pristopa k sanaciji Vrtca Gobica, ki je lociran točno v sredini matice poplavnega toka. Take poplave, sicer v manjšem obsegu in manjši višini vode, so bile v Mengšu do leta 1950 ob vsakem večjem deževju.

Ta članek sem se odločil napisati tudi, ker sem bil do leta 1990 dvajset let član Vodne skupnosti Ljubljana – Sava in sem bil zadolžen za področje Kamniška Bistrica in Pšata s pritoki. Zaradi tega mislim, da lahko dam oceno o trenutni poplavni varnosti Mengša. Na žalost Mengeš nima več poplavne varnosti.

Vodnogospodarska situacija Mengša in Pšate, ki teče skozi Mengeš, je prav posebna. Že od nekdaj je Pšata poplavljala vsa naselja od Mengša dol vodno ob vseh večjih deževjih. Poplavljala je na vseh področjih, ki so bila pod vodo tudi 4. 8. 2023. Pri tem mislim področje Zaloke, travnik, kjer stoji vrtec, sedanji športni park, nekdanje nogometno igrišče, Pristavo, Loko in tako naprej do Bišč. Ljudje so to vzeli kot nekaj, kar mora biti in so se temu primerno obnašali. Na teh površinah pa zagotovo niso nič gradili. Ko so vode odtekle, je šlo življenje naprej.

So pa to situacijo leta 1943 pod lupo vzeli in proučili Hitlerjevi vodni strokovnjaki, katerih strokovnosti ne zanikam, in pripravili projekt, ki bi odpravil poplave na vsem področju od Mengša do Bišč. Ta projekt, ki je danes kar nekako usoden za Mengeš, je predvidel dvig korita Pšate od Topol do Mengša v nasipe nad obstoječi teren, odvod poplavnega viška preko kanala v Kamniško Bistrico v Jaršah in izpust samo toliko količine vode v staro Pšate, da ni ogroženosti od poplav do Bišč. Moram poudariti, da je ta projekt zelo natančen, podroben, skratka po vseh merilih stroke. So pa izračuni stoletne vode izdelani na takratne razmere, ko do Kranja ni bilo asfaltiranih cest, ni bilo urbanistične ekspanzije, ni bilo industrijskih con, ni bilo segrevanja ozračja in vremenskih sprememb. Padavinske vode so potrebovale več časa, da so prišle do vodotoka. Izvedbo tega projekta je Nemcem preprečil konec vojne.

Nova oblast se je leta 1948 odločila, da nemški projekt, ki bi odpravil poplave na Pšati, uresniči. Prevedli so ga, prerisali, podpisali z novimi strokovnjaki in izvajali v letih po 1950. Končan je bil v dveh letih. Bil je popoln. Nekaj novega. Poplav v Mengšu ni bilo več. Mengšanom, starim in tudi novim, je pod kožo zlezlo mišljenje, da smo poplavno varni in da poplav ne more biti več. Sistem dvignjene Pšate in odtok viškov vode v Jarše, v Kamniško Bistrico, je deloval. Leta 1966 pa je Pšata že prvič prelila desni nasip in pritekla v Mengeš. Brez večje škode, ker se je urbanistični razcvet Mengša sprožil šele 1972. leta. Novih hiš ni bilo in niso mogle biti poplavljenjane.

So pa vodnogospodarski strokovnjaki že zaznali nevarnost, da se količine voda ob deževjih povečujejo in da je treba nemške račune posodobiti. V ta namen se je leta 1975 izvedla predelava korita Pšate pod Topolami in korita razbremenilnika do Kamniške Bistrice. Predelava je pomenila tudi povečano pretočno sposobnost. Za zadržanje visokih voda, ki bi pritekale do Topol iz smeri Most, Suhadol, pa je bil v Topolah narejen betonski zid z višino stoletne vode, ki naj bi zadržal vode iz smeri Suhadol in usmerjal te vode v korito Pšate. Ta predelava leta 1975 je pretočne količine povečala za 10 %.

Tako predelana struga je delovala do usodnega 4. 8. 2023. Med tem pa, kljub povečanju vseh dejavnikov, ki povečujejo količino vode v strugah, ni bila izvedena nobena študija, dopolnitev ali kar koli drugega, kar bi ponovno pripravilo vse objekte Pšate na nove količine voda. Vodarstvo je bilo po letu 1990 ukinjeno. Podjetja so kupili zasebniki, ki se z vodarstvom ne ukvarjajo, saj država v te namene ni namenjala ustreznega denarja. Ostali so le še uradniki.

Sedanji minister Brežan je na televiziji dejal, da naša družba danes plačuje grehe več kot 30-letnega nevlaganja v vodotoke.

Takoj po ujmi 4. 8. 2023 sem se osebno ponudil županu, da ga s situacijo, kakršno sedaj opisujem in razlagam vam, seznanim. Za to bi potrebovala največ dve uri. Moj namen je bil še posebej ta, da župan ne bi podlegal raznim političnim pravljam, kako bodo Mengeš rešili pred poplavami. Sumim, da se je zgodilo prav to.

Stroka, ki je v letih okrog 1980 urejala vode, je takrat že spoznala, da varnost pred poplavami ne bo mogoča samo z izvedbo vedno večjih regulacij, pač pa da bi bilo treba vode zadržati na mestu njihovega izvora z zadrževalniki. Za takratne občine Domžale, Kamnik in Kranj so se izdelale podrobne študije lokacij zadrževalnikov in bile predložene takratnim občinam, da jih vnesejo v svoje dolgoročne razvojne načrte. Občina Domžale je to storila, občina Kamnik tudi, za občino Kranj pa mislim, da tega ni storila. To predvidevam zato, ker je dolinica, predvidena za zadrževanje vode hudournika Doblič, ki ima največ vode, pozidana s stanovanjskimi hišami. Del te takratne vodnogospodarske politike je tudi Gradiško jezero, prvotno zadrževalnik Drtije in Radomlje, ki opravlja funkcijo, bi ga bilo treba pa kljub temu preurediti. Tunel s

Ob 6.uri zjutraj, Gorenjska cesta

premerom 3 m v dolžini 900 m, ki vodi viške vode Radomlje v Gradiško jezero, bo kmalu premajhen. V domžalski občini je bil predviden še zadrževalnik na Rovščici, ki je vnesen v ustrezne strokovne dokumente.

No, in sedaj še o pravljičah? Ubogi prebivalci Most, Komen-de so bili tudi do 2 m pod vodo. Ustanovili so civilno iniciativa, ki bo preverjala, ali odgovorni kaj delajo, da se tragedija ne ponovi. Treba jih je potolažiti in začeli so jih tolažiti, da se bo takoj pristopilo k izgradnji zadrževalnika na Tunjici. In problem poplav bo odpravljen. Bo sicer nekaj boljše. Ne bo pa problem odpravljen!

Na sistemu Pšate s Tunjico je bilo predlaganih **pet** zadrževalnikov, in ko bo zgrajenih **vseh pet**, potem lahko računamo, da naj poplav ne bi bilo več. Težave bodo, ne zaradi denarja, pač pa ker te lokacije niso v dokumentih občin ali pa sploh ne obstajajo več.

In sedaj, kaj bi moral naš župan zahtevati ali sam narediti, kot je storil župan Železnikov in rešil kraj pred poplavami, da bi rešil Mengeš pred podobnim, kar smo doživeli 4. 8. 2023? **Struga Pšate od Topol do Mengša poteka v nasipih nad obstoječim terenom:** nasipe naj bi nasuli, dvignili vsaj za 30

Prenizki nasipi

Očiščenje struge november 2020

cm. Strošek je zanemarljiv še posebej, ker na te nasipe lahko usmeriš odvoz odvečnih izkopnih materialov z gradbišč v občini Mengeš.

Betonski zid ob cesti proti gozdu v Topolah: zid zadržuje stoletne vode. Dvigniti je treba višino zidu za toliko, kolikor ga je voda prelivala ob zadnji poplavi. Mislim, da vsaj za 30 cm? Tudi ta strošek je malenkosten v primerjavi s škodo, ki smo jo imeli! Skupaj cca 200 m² opaženja in 30 m³ betona.

Betonski zid s funkcijo zadrževanja stoletne vode so vrli Topovci pri izvedbi asfaltiranja ceste ob zidu večkrat prerezali z luknjami fi 30 cm, da voda odteka c ceste. Vse to je treba zabetonirati nazaj, da bo zid opravljal svojo funkcijo. Namesto da bi vodo zadrževal, ta sedaj teče preko lukenj v Topole.

Športno igrišče in dovoz do njega: ko voda priteče po travniških površinah in se ustavi pri prej opisanem betonskem zidu, se ne more preliti v strugo, kot je bilo to mišljeno, ker so Topovci ob strugi nasuli dovozno cesto do igrišča in dvignili koto igrišča z nasutjem vsaj za 1 meter. Vse to preprečuje normalen odtok poplavne vode preko levega brega Pšate nad mostom v strugo. Ko se poplavna voda nabira pred zidom in ne more v strugo zaradi opisanega nasutja, preliva zid in poplavlja Topole pod tem zidom.

Za vse zgoraj našete predloge ukrepov, ki jih občina lahko takoj sama izvede, ni treba čakati nikogar, ki bi gradil zadrževalnike. O ukrepih je seveda treba govoriti z odgovornimi novega odbora za vode. Čakati na zgodbe o zadrževalnikih pa ni treba. Dano nam je, da se sami zavarujemo, pa četudi za lastna občinska sredstva. Znesek, potreben za vse predlagane ukrepe, proti škodi, ki smo jo utrpeli, je kot kaplja v morje. Potrebna je le akcija.

Besedilo in foto: **Kostja Modec**

Preliv v staro strugo 1980. Razdelilnik, ki preprečuje poplave v Mengšu.

Mengeški orli(či) z Laniškom na čelu že spet razprli krila

Da je poletja konec, se pozna tudi na skakalnicah, na katerih je že dalj časa zelo živahno. To velja tudi za mengeške naprave, ki smo jih po katastrofalnih poplavih v grobem spet spravili v red, tako da se lahko na njih izvajajo treningi.

»Uradni cenilec je na naših objektih ovrednotil škodo na 97.000 evrov, z uničeno in poškodovano opremo vred pa ta skupaj znaša 150.000 evrov,« je Aleš Selak, glavni trener pri SSK Mengeš, pojasnil, kakšne posledice je v skakalnem centru pod Gobavico pustila močno narasla Pšata, ki je podrla ograjo, dvignila plastično podlago, prepolovila zabojnik s fitnessom in uničila precej opreme.

Na delovnih akcijah je pomagal tudi Anže Lanišek, ki se je konec septembra prvič letos potegoval za točke v veliki nagradi pod okriljem Mednarodne smučarske zveze (FIS). Na obeh preizkušnjah je bil s šestim in 14. mestom znova najboljši Slovenec.

Z začetkom novega šolskega leta so se po dvomesečnem premoru nadaljevale tudi tekme na nižjih ravneh, na katerih so uspešno nastopali tudi mengeški upi. Taj Ekart, član mladinske slovenske reprezentance, se je septembra udeležil tudi štirih preizkušenj za alpski pokal; v Libercu je zasedel 17. in 27. mesto, v Kanderstegu pa je bil 36. in deveti. Ob tem je nastopil še na prireditvi za slovenski pokal v Kranju, kjer je bil med mladinci, starimi do 20 let, deveti. V starostni skupini do 18 let sta Nik Bergant Smerajc in Timo Šimnovc na 110-metrski skakalnici pod Šmarjetno goro pristala na 14. oziroma 19. mestu, med mlajšimi mladinkami (do 16 let) je bila Živa Andrić druga, med enako starimi mladinci je bil Erik Tomažič deveti, Jaka Perne 14., tri mesta za njim pa je tekmo končal Alen Pestotnik. Andrićeva se je dokazovala tudi v tujini; na znamenitem Holmenkollnu se je z devetim in 16. mestom veselila svojih prvih točk v celinskem pokalu, v istem tekmovanju nato v Stamsu ni bila zadovoljna s 35. in 37. mestom, na prireditvi za alpski pokal v Kanderstegu pa je skočila na 22. in 23. mesto. Na preizkušnjah Gorenjske regije v Bohinju so se izkazali Maks Thaler Oben in Tit Farič z drugim oziroma šestim mestom med mlajšimi kadeti (do 13 let), Luka Rozman in Patrik Bojc s tretjim oziroma osmim mestom v starostni skupini do 12 let, Tevž Bojc in Rene Rojec s tretjim oziroma četrtem mestom med dečki (do 11 let) ter Kim Žgavec in Vita Maček z drugim oziroma tretjim mestom med deklicami (do 11 let). Na prireditvi za slovenski pokal v Sebenjah pri Tržiču sta Thaler Oben in Farič drug za drugim pristala na 15. in 16. mestu, Luka Rozman in Patrik Bojc pa sta zasedla 22. oziroma 24. mesto. Na isti ravni tekmovanja v Vizorah pa sta Vita Maček in Kim Žgavec opozorili nase s prvim in tretjim mestom, Tevž Bojc je bil deveti, Rene Rojec pa se je uvrstil na 15. mesto. Mengeški upi so se prejšnji mesec v zelo lepi luči predstavili tudi na preizkušnjah za alpsko-jadranski pokal v Žirovnici. Če imate otroka, ki bi se rad preizkusil v tem lepem športu, je prisrčno vabljen na naše treninge. Vse potrebne podatke o njih boste prejeli na telefonskih številkah 41/767-397 ali 041/750-404.

Besedilo: Š. M. • Foto: skijumping.pl

Najboljši na turnirju (z leve): Armin Čamdžić, Anže Božič in Bernard Rjavec

Namiznohokejske novičke

Novo sezono namiznega hokeja smo začeli 30. septembra z jubilejnim 20. Mengeš Openom.

Turnirja se je udeležilo 18 tekmovalcev. Zmagal je najvišje rangirani Slovenec Anže Božič, ki je v finalu ugnal presenečenje dneva Armina Čamdžića, šele sedmega po rednem delu. V tekmi za tretje mesto je Bernard Rjavec (vsi NHK Kranj) premagal najbolje razpoloženega domačina Miha Škrlepa. NHK Mengeš je bil uspešnejši v kategoriji osnovnošolcev. Zali Škrlep je sicer nesrečno ušlo prvo mesto, je pa zato s tretjim mestom navdušila njena sestra Ana.

Besedilo in foto: **Bernard Škrlep**

Najboljši osnovnošolci (z leve): Zala Škrlep, Marcel Janez Novak in Ana Škrlep

Množični tek 2023

Uspešno nadaljevanje sezone za mengeške atlete

Po krajšem poletnem tekmovalnem premoru so se nekateri atleti v začetku meseca septembra uspešno vrnili na atletske steze. Na Bledu je potekal atletski miting »Bled 2023«, na katerem je nastopilo tudi 11 atletov in atletinj iz Atletskega kluba Mengeš.

- Brina Nakrst je osvojila 2. mesto na obeh najkrajših razdaljah (60 m, 200 m),
 - Luka Jerič je v skoku v daljino osvojil 3. mesto,
 - Nejc Pogačar je bil četrti v teku na 60 m in skoku v daljino,
 - Neli Korošec je bila peta v teku na 60 m.
- Iskrene čestitke vsem za uspešne nastope.

Množični tek otrok 2023

Tako kot zadnja leta se je Atletski klub Mengeš tudi letos pridružil Množičnemu teku otrok pod geslom "Začni mlad, teknuj pošteno". To je množična akcija, s katero v sodelovanju z Atletsko zvezo Slovenije spodbujamo otroke k prvim atletskim korakom in želimo ozavestiti sodelujoče o pomenu zdravega načina življenja.

Več kot 120 atletinj in atletov našega kluba je preteklo simbolično razdaljo (200 m, 400 m in 600 m). Na koncu so vsi prejeli tudi zaslužen priznanje.

Na tekmovanju v Kranju osvojili 6 medalj

Tekmovalno pestro obarvan mesec september so mengeški atleti nadaljevali v Kranju. Na tekmovanju je nastopilo 15 atletov in atletinj. Prav vsi so dosegli odlične rezultate in kar 6-krat stopili na zmagovalne stopničke:

Nejc Pogačar je bil drugi v teku na 60 m in 200 m, Brina Nakrst je bila prav tako druga v teku na 60 m in 200 m, Tai Vehovar je v teku na 600 m osvojil 2. mesto, Mia Korčič je v teku na 60 m osvojila 3. mesto. Tudi vsi ostali so bili odlični, saj so dosegli veliko osebnih rekordov. Nekateri so na tekmovanju nastopili prvič. Čestitke vsem!

Besedilo in foto: **Anže Jurgele**

Atletski miting Bled

Atletski miting Kranj

Tek celjskih knezov

Prvo soboto v oktobru se je Hana Košenina udeležila 7. teka celjskih knezov, ki ga organizira AK Kladivar, pod vodstvom Jolande Batagelj (Čeplak).

Hana je na teku na 10 km dosegla prvo mesto z odličnim časom 42:51.

Čudovit sončen dan je bil tako okronan še z enim zlatim odličjem. Hana, čestitam za tvoj dosežek!

Besedilo in foto: **Tadeja Košenin**

Balinarske novice

Dva meseca po katastrofi, ki nas je prizadela, lahko rečemo, da smo sanirali vse posledice poplav na »balinčku«. Odtrgalo nam je 7 panelov ograje in 4 nosilne stebričke. Za sanacijo tega smo dobili račun 2000 evrov. Na novo smo nanесли nov pesek na balinišče, ob samo igrišče in na igrišče, ki ga uporabljajo naši podkvarji.

Sedaj smo že skoraj na polovici tekmovalne sezone. Vse naše ekipe se trudijo in igrajo po najboljših močeh. Nekaj rezultatov tekem, ki so jih vse ekipe že odigrale, vam predstavljam v nadaljevanju:

1. ekipa, ki igra v 1. državni ligi:

Mengeš : Logatec	12 : 10
Tržič : Mengeš	12 : 10
Mengeš : Planina	5 : 17

1. ekipa se je udeležila turnirja v Hočah pri Mariboru. Med 14 ekipami so naši igralci Smajli Azem, Robi Dolenc in Brane Magerli osvojili pokal za 1. mesto.

Naši podkvarji so odigrali 4 kroge:

Planinski dom : Mengeš	3 : 4
Bife Juhant : Mengeš	1 : 6
Planinski dom Komenda 1 : Mengeš	3 : 4

Veterani A skupina

Cerklje : Mengeš	6 : 2
Škarja : Mengeš	6 : 2
MDI : Mengeš	6 : 2
Mengeš : Kamnik	6 : 2
Loka : Mengeš	8 : 0

Veterani B skupina (ženske)

Komenda 3 : Mengeš	2 : 6
Trzin : Mengeš	2 : 6

Z ekipama Ku-Bu in Rekord Sneberje smo bili poraženi, na derbiju med seboj med 2. in 3. ekipo veteranov pa je ekipa deklet zmagala 5 : 3.

Veterani B (moški)

Mengeš : Ku-Bu	8 : 0
Trzin : Mengeš	4 : 4
Gašper : Mengeš	5 : 3
Rekord : Mengeš	4 : 4
Mengeš 2 : Mengeš 3	5 : 3

Udeležili smo se tudi turnirja 9 mest, kjer smo osvojili 1. mesto. 30. septembra se bomo udeležili turnirja na Količevem. Rezultate boste izvedeli v naslednji številki Mengšana.

Na fotografiji sta naši ekipi, ki igra v B skupini veteranske lige. Pa en balinarski srečno.

Besedilo: **Marjan Tomazin** • Foto: **Jani Lucin**

Tim Bregar dvakratni državni prvak do 15 let

V soboto, 30. 9., smo v sodelovanju z BZS v ŠC Harmonija Mengeš organizirali Državno prvenstvo v badmintonu za posameznike in dvojice do 15 let za leto 2023.

Skupaj je tekmovalo 92 otrok, od tega 4 deklice in 12 fantov iz našega kluba.

Tim Bregar je osvojil naslov državnega prvaka med posamezniki do 15 let in v moških dvojicah skupaj z Janom Vrancetom (ŠD Sele-Vrhe). K temu je dodal še 3. mesto s Saro Bregar (BK Mengeš) v mešanih parih.

Pekarna Pečjak in Marija Bregar sta poskrbela za sladke dobrote za vse prisotne.

Besedilo: **Uroš Bregar** • Foto: **Niko Krizmanić**

In pride dan,
ko končajo se zadnje upajoče sanje ...

V SPOMIN

Minilo je leto, odkar se je poslovil naš
dragi

DEJAN MOČNIK

(1981–2022).

Hvala vsem, ki ga ohranjate v lepem
spominu.

Vsi njegovi.

Kje si ljubi mož, ata in oče,
kje tvoj mili je obraz,
kje tvoja skrbna roka,
ki skrbela je za nas.

ZAHVALA

V 67. letu starosti se je po dolgi in hudi
bolezni od nas poslovil dragi mož, oče, stari
ata, brat in stric.

ALOJZ RIBNIKAR.

Iskreno se zahvaljujemo vsem
sorodnikom, sosedom, prijateljem in
znancem za darovano cvetje, sveče,
iskrene objeme in izrečena sožalja.

Posebno se zahvaljujemo gospodu
župniku Marku Koširju za lepo
opravljen pogrebni obred in njegov
pristop k naši bolečini, pevcem
skupine Krt za petje in lepo zaigrano
Tišino, Klubu starodobnikov Soteska,
Bakovim veziljam in vsem sosedom
Finžgarjeve ulice.

Hvala vsem in vsakemu posebej,
ki ste ga v tako velikem številu
pospremili na njegovi zadnji poti.

Vsi, ki smo te imeli radi.

Solza, žalost, bolečina
te zbudila ni,
a ostala je tišina,
ki močno boli.

ZAHVALA

Svojo življenjsko pot je v 84. letu
sklenil naš dragi ati, ata, brat in stric

FRANC SKOK.

Ob boleči izgubi se iskreno
zahvaljujemo za sveče, cvetje,
izrečena sožalja in darovane maše.
Hvala patronažnima sestrama Sabini
Belšak in Mirjam Svetlin, dr. Gabrijeli
Kovač in dr. Janezu Vasletu za
dolgoletno oskrbo ne glede na uro in
dan. Hvala tudi osebju Doma počitka
Mengeš, duhovnemu pomočniku
Štefanu Babiču za obiske na prvi
petek, gospodu župniku Marku
Koširju za duhovno oskrbo v času
bivanja v domu in lepo opravljen
obred, pevkam ženskega kvarteta za
odpete pesmi, g. Savniku za odigrano
Tišino, gasilcem Prostovoljnega
gasilskega društva Mengeš,
predsedniku društva Sandiju Jakliču
za poslovilni govor, gasilcem PGD
Loka, Topole ter gasilcem okoliških
društev. Posebna zahvala tudi vsem
sosedom, sorodnikom, prijateljem in
vsem drugim, ki ste se mu poklonili
ob poslednjem slovesu in ki ga
ohranjate v lepem spominu.

Vsi, ki te imamo radi.

Bralke in bralci Mengšana O MENGŠANU

V uredniškem odboru smo se odločili, da vas povprašamo, kakšno mnenje imate o našem glasilu. To je pomembno, saj glasilo izhaja zaradi vas. Vaše kritične ocene bomo sprejeli z vso resnostjo, predloge pa upoštevali v največji možni meri. Bistveno je, da s skupnimi močmi in sodelovanjem ustvarimo še boljše glasilo. Želimo si, da je sprejemljivo in zanimivo za pripadnike vseh generacij ter bralce obvešča o vsem, kar se pomembnega dogaja v naši občini. Pomagajte nam, hvala vam za to!

Kratko navodilo za izpolnjevanje: anketa je pripravljena tako, da pri posameznem vprašanju obkrožite enega ali več odgovorov, pri nekaterih vprašanjih pa napišete svoje mnenje.

ANKETA JE ANONIMNA in jo izpolnite v približno 2-eh minutah. Če bi želeli podrobneje pojasniti svoje stališče, pripišite še kontakt. Anketo pošljite na naslov: Občina Mengeš, Slovenska cesta 30, 1234 Mengeš, s pripisom: Anketa - Mengšan.

Anketo lahko izpolnite tudi preko spleta - QR kode.

Mengšana berem:

- Redno
- Občasno
- Ga ne berem

Prosimo, pojasnite svoj odgovor iz predhodne navedbe?

Česa bi več v Mengšanu?

Česa bi manj v Mengšanu?

Katere vsebine v Mengšanu vas najbolj pritegnejo?

Možnih je več odgovorov

- Društvene novice
- Obvestila o prireditvah
- Predstavitve zanimivih občanov (intervjuji)
- Uvodniki
- Potovanja
- Delo Občinske uprave in Občinskega sveta
- Novice iz gospodarstva
- Novice o delu mladih
- Novice o dejavnostih starejših
- Zahvale (osmrtnice)
- Križanka
- Literarni prispevki
- Iz življenja cerkve
- Drugo: _____

O katerih vsebinah bi morali po vašem mnenju objavljati več prispevkov?

Možnih je več odgovorov

- O izzivih in problemih iz življenja starejših
- O izzivih in problemih življenja mladih
- O prometnih in okoljskih/prostorskih zadevah
- O pogojih za izvajanje programov zdra-

vega življenja (šport/rekreacija, zdrava voda, čist zrak itd.)

- O pogojih za izvajanje predšolske in šolske dejavnosti
- O pogojih za dobro zdravstveno oskrbo občanov
- O vprašanih nadaljnje razvoja naše občine
- O kulturi in njenih dejavnostih (literarnih, glasbenih, likovnih itd.)
- Drugo: _____

Kako vam je všeč notranji in zunanji videz Mengšana (postavitev rubrik, barve, naslovi itd.)?

- Všeč mi je
- Delno mi je všeč
- Ni mi všeč

Prosimo, pojasnite svojo odločitev pri predhodnem odgovoru:

Prosimo, izpolnite še nekaj demografskih podatkov. Spol:

- Ženski
- Moški

V katero starostno skupino spadate?

- do 15 let
- od 15 do 25 let
- od 26 do 35 let
- od 36 do 45 let

- od 46 do 55 let
- od 56 do 65 let
- od 66 do 75 let
- 76 let in več

Vaša zaključena izobrazba:

- Osnovna šola
- Srednja šola
- Višja šola
- Univerza (Bolonjska 1. stopnja)
- Univerza (Bolonjska 2. stopnja)
- Doktorat znanosti (Bolonjska 3. stopnja)

Kakšen je vaš trenutni status?

- Dijak ali študent
- Zaposlen
- Brezposeln
- Upokojen

Koliko članov šteje vaše gospodinjstvo vključno z vami?

- 1 član
- 2 člana
- 3 člani
- 4 člani
- 5 članov
- Več kot 5 članov

Bi nam radi še kaj sporočili (kritika, pohvala, predlogi)?

HVALA za sodelovanje.

REKREATIVNI TEK
ORGANIZATOR: KOLESARSKO DRUŠTVO MENGEŠ

8. TEK OBČINE MENGEŠ

SOBOTA, 11. november 2023

**start in cilj pred KULTURNIM DOMOM MENGEŠ
(Slovenska cesta 32, Mengeš)**

PROGRAM PRIREDITVE:

8:30 do 10:30 - prevzem startnih števil
10:30 - start otroškega teka na 600 m
11:00 - start teka na 5 km in teka na 10 km
13:00 - zaključek teka s podelitvijo nagrad najboljšim

TRASA

Trasa za otroški tek na 600 m bo v Športnem parku Mengeš.
Tek na 5 in 10 km trasi bo potekal po označeni trasi v občini Mengeš.

PRIJAVE

Prijava do četrтка, 9. novembra 2023 poteka prek spletne strani prijavim.se.
Prijavljeni udeleženci na spletni strani prijavim.se bodo rezervirali startno številko.
Prijavnina zanje bo 15 EUR, ki jo bodo poravnali na registracijskem pultu na dan teka, pri prevzemu startnih števil.

PRIJAVNINA – plačilo prijave

Otroški tek je brezplačen.
Prijavnina je enotna za 5 km in 10 km trasi in je do četrтка, 9. novembra 2023 15 EUR, na dan teka pa 18 EUR. Prijavnina se bo poravnala na dan teka pri prevzemu startnih števil.

SPOMINSKO DARILO

Vsak udeleženec prejme startno številko s čipom za enkratno uporabo, spominsko darilo, topli obrok in osvežitev na cilju.

MERJENJE

Čas bo s čipi merilo podjetje AZ net d.o.o., Glavičeva ulica 1, 1234 Mengeš.

KATEGORIJE

Otroci	600 m	01					
		do 10 let					
Ženske	5 km	5Z1	5Z2	5Z3	5Z4		
		od 10 do 20 let	od 20 do 40 let	od 40 do 60 let	nad 60 let		
	10 km	10Z1	10Z2	10Z3	10Z4	10Z5	10Z6
		od 10 do 20 let	od 20 do 30 let	od 30 do 40 let	od 40 do 50 let	od 50 do 60 let	nad 60 let
	5 km	5M1	5M2	5M3	5M4		
Moški		od 10 do 20 let	od 20 do 40 let	od 40 do 60 let	nad 60 let		
	10 km	10M1	10M2	10M3	10M4	10M5	10M6
		od 10 do 20 let	od 20 do 30 let	od 30 do 40 let	od 40 do 50 let	od 50 do 60 let	nad 60 let

ORGANIZATOR

KOLESARSKO DRUŠTVO MENGEŠ, Slovenska cesta 32, 1234 Mengeš
Predsednik: Primož Jeretina, gsm: 041 519 419, e-naslov: primoz_jeretina@t-2.net

POKROVITELJI

Občina Mengeš

**DENARNA NAGRADA
ZA REKORD PROGE
ŽENSKE IN MOŠKI**

Občina MENGEŠ

Vse občanke in občane vabimo, da se udeležijo
svečanosti ob dnevu spomina na mrtve,
ki so umrli v vojni ali zaradi vojne,

v torek, 31. oktobra 2023,

ob 10. uri pri spomeniku žrtvam NOB
v Loki pri Mengšu,

ob 11. uri pri spomeniku talcem na Zalokah
v Mengšu.

Vljudno vabljeni.

Občina Mengeš
in Zveza kulturnih društev Občine Mengeš